



ЦЬОГО ЗНАЄ

■ 1648 р. Козацькі полки на чолі з Максимом Кривоносом розбили під Старокостянтиновом польське військо Я. Вишневецького. ■ 1808 р. Помер Артемій Ведель, композитор, диригент, співак. Автор 29 церковних хорових концертів. ■ 1931 р. Народився літературознавець і публіцист Іван Дзюба. Його книга «Інтернаціоналізм чи русифікація?» стала у 60-х роках поштовхом до виступів проти зросійщення України. ■ 1941 р. У Канаді засновано Українське товариство допомоги Батьківщині (згодом — Товариство об'єднаних українських канадців). ■ 1946 р. Створено Українське товариство охорони природи.



Політика
приборкання...

▼
8



Як
правдолюб
став
міським
головою

▼
9

Я ВАМ ПИШУ...

Маю віддати борг. А держава?

У 1991 році на виробництві трагічно загинув мій чоловік. Я залишилася з трирічною донькою на руках. Убита горем, мусила позичати гроші, щоб поховати його. Нам було дуже важко. Коли оговталася, вирішила отримати заощаджені чоловіком 5000 гривень — потрібно ж віддавати борги. В ошадкасі мене заспокоїли: отримаєте. Однак минуло вже 11 років, а я й досі їх не отримала. Скільки ж мені ще чекати?! Невже одинадцять років замало?

Марія ПУШКАРЬОВА.

Лазурне
Херсонської області.

ВРОЖАЙ-2002

Два є. Буде й третій

Хлібороби Полтавщини намолотили другий мільйон тонн зерна ранніх зернових і зернобобових культур. Посіви обмолочено майже на 600 тисячах гектарів, що становить близько 80 відсотків площ. Середня врожайність одного гектара сягнула 33 центнерів, озимої пшениці — 36, що, відповідно, на три і чотири центнери більше проти минулорічних показників. Три райони — Кобеляцький, Глобинський та Новосанжарський намолотили по 100 і більше тисяч тонн збіжжя, до цих показників наближаються хлібороби Гадяча, Карлівки, Миргорода, Семенівки. Ще не повністю зібрали ячмінь і жито, а до обмолоту вівса, гречки, проса, сої ще не приступали. Тож три мільйони тонн зерна, на які націлені цього року селяни регіону, — цілком реальне завдання, повідомляє наш власний кореспондент Григорій ГРИНЬ.

БЛОС України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

ОФІЦІЙНО

Пора законодавчих репетицій

Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності розробляє кілька проектів законів і постанов, які планується винести на розгляд наступної сесії.

Серед них — проект закону про охорону археологічної спадщини, який потребує ретельного доопрацювання. За висновками Головного науково-експертного управління ВР України, він дублює норми деяких інших законів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Газ є.

Справа за його транспортуванням

Делегація НАК «Нафтогаз України» під час візиту до Туркменістану отримала підтвердження вагомих перспектив нафтогазоносності правобережної частини річки Амудар'ї, котру запропоновано Україні для розробки. Прогнозні ресурси цих територій оцінюють у 1,5 млрд. кубометрів умовного палива (значна частина цього об'єму — природний газ). У регіоні

вже відкрито майже 20 газових і газоконденсатних родовищ, більшість із яких перебуває на стадії розробки. Для початку видобування вуглеводнів слід визначити перспективні напрями транспортування газу, бо необхідної інфраструктури у східній частині Туркменістану поки що немає, вважає «Нафтогаз України».

Посередині між Норвегією і Сьєрра-Леоне

За рівнем соціального розвитку Україна посідає 80-те місце у списку зі 173 країн. Про це сказано у річному звіті, оприлюдненому ООН. Під час визначення позиції брано до уваги дохід на душу населення, ступінь соціальної свободи і роль громадян у формуванні системи влади. З 1990 року ми відкотилися на 20 позицій вниз. Серед колишніх радянських республік найвищий рівень (42-ге місце) в Естонії. А найгірші справи у Таджикистану (112-те). Наші сусіди білоруси і росіяни посідають відповідно 56-ту і 60-ту позиції. Список очолює Норвегія, а завершує — Сьєрра-Леоне.

У НОМЕР

Більш як на третині із майже тисячі перевірених працівниками Контрольно-ревізійного управління в Кіровоградській області підприємств виявлено порушення. Збитки від них сягають 8,7 мільйона гривень. Із них 2,4 мільйона — бюджетні ресурси.

Працівникам КРУ вдалося забезпечити відшкодування незаконних витрат, недостач і розкрадань майже на три мільйони гривень, у тому числі більш як 120 тисяч — за рахунок винних осіб.

За результатами перевірок порушено 42 кримінальні справи, 77 осіб притягнуто до кримінальної відповідальності, 353 — до дисциплінарної, п'ятьох із яких увільнено з обійманих посад, інформує наш кореспондент Олег БОНДАР.

Цього року темпи підготовки підприємств паливно-енергетичного комплексу України до осінньо-зимового періоду 2002/2003 років «дещо нижчі, аніж торік, натомість якість цієї підготовки значно вища», — заявив держсекретар Міністерства палива і енергетики Володимир Лушкін.

Нині на складах нагромаджено 1,8 млн. тонн вугілля і до 1 жовтня передбачено збільшити запас до необхідних 3 млн. тонн. Немає проблем із природним газом і мазутом, передає «Інтерфакс-Україна».

Як уже повідомлялося, 21—22 липня в шести місцях Києво-Святошинського, Вишгородського та Іванківського районів Київської області зайнялися торфовища загальною площею майже 32 гектари. Спільними зусиллями усіх засобів і багатьох служб пожежі локалізовано.

Завершуються відновні роботи у Джанкойському районі Криму, де 22 липня внаслідок несприятливих погодних умов було знесружено 13 населених пунктів, пошкоджено понад 80 житлових будинків, повідомила прес-служба МНС України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.



«Лікар має, незалежно від виду медичної практики, самовіддано надавати компетентну медичну допомогу з повною технічною та моральною незалежністю, зі співчуттям і повагою до людської гідності. Лікар має бути чесним

з пацієнтами і колегами, має боротися з професійними і особистими недоліками інших лікарів, має розкривати обман і шахрайство».

(З Міжнародного кодексу медичної етики.)
(Закінчення на 11-й стор.).

ПОЛІТИКА

ВИБОРИ-2002

ЦВК не погодилася з рішенням суду...

Центральна виборча комісія зобов'язала виборчу комісію округу №18 (Вінницька область), де переміг Микола Одайник, переглянути результати повторних виборів до Верховної Ради України. Про це повідомив журналістам секретар ЦВК Ярослав Давидович.

Він наголосив, що ЦВК не погодилася з рішенням Апеляційного суду Вінницької області

про скасування результатів голосування в цьому окрузі. І пояснив це тим, що Верховний Суд України (на відміну від Апеляційного суду) визнав законним зняття з реєстрації одного з кандидатів — Валерія Коломойцева-Рибалка.

Секретар ЦВК наголосив, що комісія вважає вибори в 18-му окрузі такими, що відбулися, а окружкому потрібно лише затвердити результати.

...а кандидат не згоден із ЦВК

Кандидат у народні депутати по виборчому округу №18 Валерій Коломойцев-Рибалко вважає останнє рішення ЦВК, який не скасував результати перевиборів у цьому окрузі, незаконним. Про це він заявив учора на прес-конференції.

Він наголосив, що звернеться до Генпрокуратури і Президента з проханням перевірити законність рішення

ЦВК і захистити його конституційні права. Якщо і це не допоможе, кандидат у депутати пообіцяв звернутися до Європейського суду з прав людини.

В. Коломойцев-Рибалко підкреслив, що ЦВК «вийшла за межі своїх повноважень, відмовившись виконувати рішення Апеляційного суду», і ухвалена нею постанова суперечить чинному законодавству.

ЗАКОН У ДІІ

Третя влада без зубів?

Ухвалення парламентом нового закону про судустрій в Україні поставило крапку в тривалій дискусії про вітчизняну систему судочинства. Набравши чинності з 1 червня 2002 року, він визначив перехід до чотирирівневої системи судової гілки влади та появу нових інституцій — державних судових адміністрацій, апеляційних, касаційних і спеціалізованих судів. Однак утілення судової реформи в життя потребує конкретних кроків: передусім змін до багатьох законів та коштів.

На виконання закону про судустрій 15 липня Міністерство юстиції подало на розгляд Кабміну проекти трьох процесуальних кодексів: Кримінального, Цивільного і Господарського, а також підготувало один синтезований закон про внесення змін до кількох десятків чинних законів, якими керуються у своїй діяльності суди, — Кодексу законів про працю, Житлового, Земельного та ін. Мін'юстом підготовлено і проекти указів Президента про створення Вишого апеляційного та касаційного судів та державних судових адміністрацій, зміни до десятків постанов уряду. Однак саме тут і розпочинаються парадокси. «При ухваленні закону про судустрій не було дотримано вимог Бюджетного кодексу України і не внесено змін до закону про Державний бюджет на поточний рік, — каже Міністр юстиції України Олександр Лавринович. — Законом про Держбюджет-2002 не передбачено жодної копійки витрат на утворення додаткових судових інституцій. Тому виходи два: або передбачити джерела фінансування через зміни до закону про Держбюджет, або змінити в законі про судустрій терміни». Кабмін запропонував другий варіант — відкласти появу нових судових інституцій ще на півроку, але на сьогодні цей проект ще не розглянуто парламентом.

Заключним етапом судочинства є виконання судових рішень. І тут проблем не менше. Після набрання чинності Законом «Про державну виконавчу службу» три роки тому інститут судових виконавців реформовано в окрему Державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Мін'юсту. Статистика роботи державних виконавців свідчить про їх значні здобутки: торік кожен державний виконавець стягнув на користь держави понад 236 тисяч гривень, загалом 4,6 млрд. грн. Водночас обсяг роботи та штатна чисельність органів Державної виконавчої служби не в змозі забезпечити своєчасне виконання судових рішень. Як заявив Міністр юстиції Олександр Лавринович, сьогодні в державі виконуються лише кожне четверте судове рішення. Виправити становище має постанова «Про підвищення ефективності діяльності органів Державної виконавчої служби України» та законопроект про внесення змін до законів «Про Державну виконавчу службу», «Про виконавче провадження» та «Про банки і банківську справу».

Юліана ШЕВЧУК.

Пора законодавчих репетицій

(Початок на 1-й стор.).

Законопроект про організацію гастрольної діяльності (друге читання) передбачає, що організатор гастрольного заходу (за винятком благодійного без продажу квитків) зобов'язаний не пізніше як за десять днів до дати його проведення зареєструвати у місцевому органі Державної податкової адміністрації квитки із за-

наченою ціною.

Державна програма розвитку національної кіноіндустрії на період до 2005 року покликана створити умови для розвитку національного кіномистецтва в ринкових умовах, відновити його роль і вплив у соціальній та духовній сферах українського суспільства.

Крім того, чимало чинних законів потребують

внесення змін. До таких документів належить Закон України «Про кінематографію» (стосовно приведення у відповідність до Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Деякі інші закони потрібно узгодити із Законом «Про Національний архівний фонд і архівні установи», а Закон «Про свободу совісті та релігійні організації» — із Конституцією України та

міжнародними правовими актами.

Восени на розгляд народних обранців буде запропоновано три проекти постанов: про створення при Комітеті ВР консультативної ради, про проведення парламентських слухань на тему «Українська культура: стан і перспективи розвитку» та про відзначення 100-річчя від дня народження Я. Галана.

Людське море вирувало на Хрещатику

Окремий показовий оркестр Збройних Сил України під керівництвом полков-

ника Дмитра Антонюка враз наповнив надвечір'я Хрещатики козацькими маршами.

Так розпочалося святкування Дня національного прапора у столиці України.



Фото Юрія ВЕНГЕРЩА.

Президенту України Л. Кучмі

Вельмишановний Леоніде Даниловичу! Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи вкрай стурбований напруженою ситуацією, пов'язаною з фінансуванням програм з мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Із загальної суми асигнувань, передбачених на шість місяців 2002 року, в повному обсязі фінансуються лише пільги і компенсації постраждалим, усі інші фінансуються частково, а саме: державні капітальні вкладення на реалізацію Чорнобильської будівельної програми профінансовано на 30,2 відсотка (недофінансовано — 18,5 млн. грн.); забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, — на 33,4 відсотка (недофінансовано — 7,3 млн. грн.); комплексне медико-санітарне забезпечення громадян — лише на 8,4 відсотка (недофінансовано — 31,2 млн. грн.); наукове забезпечення робіт та інформаційні системи — на 13,1 відсотка (недофінансовано — 4,9 млн. грн.); радіологічний захист населення та екологічне оздоровлення території — на 9,34 відсотка (недофінансовано — 4,9 млн. грн.); будівництво пускового комплексу «Вектор» — на 55,6 відсотка (недофінансовано — 2,4 млн. грн.).

Отже, в I та II кварталах поточного року роботи і заходи, пов'язані з подоланням наслідків Чорнобильської катастрофи, недофінансовано на 79,12 млн. гривень. Незважаючи на рекомендації Верховної Ради України, прийняті Постановою «Про інформацію Кабінету Міністрів України про виконання Закону України «Про

Утискують чорнобильців

статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», від 7 березня 2002 року № 3117-III, на цей час Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи не повернуті недофінансовані в IV кварталі минулого року видатки у сумі 42,2 млн. грн., а саме: державні капітальні вкладення — 19,4 млн. грн., забезпечення житлом громадян — 1,6 млн. грн., витрати на забезпечення робіт у зоні відчуження — 10,6 млн. грн., інші цільові програми — 10,6 млн. гривень.

Відповідно до доведеного Міністерством фінансів України помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету на 2002 рік, на фінансування об'єктів, що споруджуються за Чорнобильською будівельною програмою, в січні—червні поточного року потрібно було направити 26,5 млн. гривень. Станом на 01.07.02 р. профінансовано лише 8,0 млн. грн., що становить 30,2 відсотка.

Внаслідок незадовільного фінансування зірвано введення в дію лікувального корпусу на 80 ліжок Брацлавської лікарні Немирівського району Вінницької області, поліклініки на 300 відвідувань за зміну центральної районної лікарні в смт Лугани Житомирської області, лабораторного корпусу обласного онкодиспансеру в Києві, поліклініки на 150 відвідувань за зміну з лікарнею на 60 ліжок у смт Клесові Сарненського району Рівненської області, діагностичного корпусу лікарні в Городні Чернігівської області, а також житла для переселення громадян із зони безумовного (обов'язкового) відселення Житомирської області. Із запланованих до вводу 15,98 тис. кв. м житла

введено тільки 2,3 тис. кв. метрів. Фінансування будівництва інших житлових об'єктів ще не розпочато.

Для забезпечення житлом громадян, які гостро його потребують, потрібно майже 215 млн. грн., однак Державним бюджетом на 2002 рік передбачено тільки 20 млн. грн., а профінансовано лише 3 млн. 678 тис. гривень.

Незадовільне фінансування за напрямом «Комплексне медико-санітарне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» створило умови, за яких не надання медичної допомоги загрожує життю хворих.

Так, Державним бюджетом України на 2002 рік за напрямом «Комплексне медико-санітарне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» передбачено 54 млн. 390 тис. гривень. Станом на 01.07.02 р. фактично профінансовано 3 млн. 152 тис. грн., або 0,9 відсотка із передбачених на шість місяців поточного року 34 млн. гривень.

Фінансування програм протирадіаційного захисту населення здійснюється за двома напрямками кодів програмної класифікації видатків Держбюджету на 2002 рік: «Радіологічний захист населення та екологічне оздоровлення території, що зазнала радіоактивного забруднення» та «Виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу та ліквідації радіаційних аварій». На фінансування заходів за напрямом «Радіологічний захист населення та екологічне оздоровлення території, що зазнала радіоактивного забруднення» передбачено видатки з державного бюджету на перше півріччя поточного року в розмірі 5200 тис. грн., з яких профінансовано 305

тис. грн., що становить 6,7 відсотка від запланованих видатків, а за напрямом «Виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу та ліквідація радіаційних аварій» передбачено 4786 тис. грн., з яких профінансовано 1595,8 тис. грн., що становить 33,3 відсотка від запланованих видатків на перше півріччя поточного року.

Розміри фактичного фінансування обумовлені тим, що роботи із зазначених напрямів не увійшли до складу захищених статей видатків загального фонду держбюджету за економічною структурою видатків. У зв'язку з вищевикладеним на підприємствах, в організаціях та установах, які задіяно на виконанні робіт, пов'язаних з протирадіаційним захистом населення, виникла заборгованість із заробітної плати у розмірі 1695,8 тис. гривень. Здійснення комплексу протирадіаційних заходів є необхідним і надзвичайно важливим елементом системи всебічного захисту населення від негативного впливу іонізуючого випромінювання, тому потреба виділення 8000 тис. грн. на вищезазначені цілі.

Враховуючи вищевикладене, комітет просить:

— доручити Мінфіну в повному обсязі проводити фінансування поточних видатків;

— профінансувати недофінансовані видатки минулого року в сумі 42,2 млн. гривень;

— під час формування Державного бюджету України на 2003 рік передбачити кошти у сумі 215 млн. грн. для забезпечення житлом сімей, які гостро потребують його.

З щирою повагою,
Іван РІЗАК,
голова комітету.

НОВИНИ

ФОТОФАКТ

Посол ФРН в Україні Дітмар Штюдeman відвідав господарство монастиря Свято-Успенської Києво-Печерської лаври, що у селищі Вороньків (Бориспільський р-н Київської області). Одна з німецьких компаній — виробників сільгосптехніки надала комбайн для збирання зернових.



Фото Українформу.

САМОВРЯДУВАННЯ

Більшість проти голови

У Кіровограді після оголошення територіальною (міською) виборчою комісією Миколи Чигрина міським головою склалася ситуація, що може призвести до непередбачуваних наслідків.

Більшість депутатів міської ради (а саме — 27), проігнорувавши представлення нового міського голови, зібрали наступного дня свою сесію, на якій вирішили не визнавати Миколу Чигрина міським головою та зобов'язали територіальну виборчу комісію призначити повторні вибори. Також сесія зобов'язала керівника апарату міськради Любов Єльчанінову передати печатку міськради головуючому на сесії депутату Олександр Трав'янку. Однак із цього поки що нічого не вийшло через заборону Миколи Чигрина. Особливе занепокоєння і в депутатській більшості, і в громадськості міста викликає зникнення члена тервиборчкому Алі Аджієва. Саме його підпис виявився вирішальним у визнанні Миколи Чигрина міським головою. Алі Аджієв

спочатку підписав протокол про визнання виборів недійсними, а потім, несподівано для всіх, його автограф з'явився вже в іншому протоколі. Деякі свідки запевняють, що двое невідомих затягли Алі Аджієва до автомобіля і вивезли у невідомому напрямку. Щоправда, Кіровоградська територіальна виборча комісія вчора спростувала цю інформацію. За словами члена тервиборчкому Надії Балабанової, А. Аджієв виїхав з міста на відпочинок, тому що його залякували.

Проте, за повідомленням УНІАН, сьогодні Олександрійський райсуд розгляне законність рішення 27 депутатів Кіровоградської міськради, які не визнали М. Чигрина законно обраним міським головою.

Олег БОНДАР.
Кіровоград.

КРИМІНАЛ

Трохи пізніше було б пізно

В Антрациті, що на Луганщині, ледь не злетів у повітря цілий мікрорайон. Причиною трагедії міг стати газопровід біля знесеного будинку по вулиці Комунальній. Лихо обійшло багатьох людей лише завдяки співробітниці «Антрацитміжрайгазу», якій професійне чуття підказало, що тут не все гаразд. Викликані

фахівці встановили витік газу, який досяг критичної маси. Вибух могла спровокувати непотушена сигарета чи іскра з вихлопної труби авто. Цього цілком вистачило б, щоб зруйнувати довколишні будинки. Але небезпеку вчасно ліквідували.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

ФУТБОЛ

Суперник «Динамо» — «Пюнік»

І вдома ереванський «Пюнік» переміг фінський клуб «Тампере Юнайтед». Цього разу — 2:0 (нагадаємо, у Фінляндії вірмени виграли — 4:0). Отже, у другому раунді Ліги чемпіонів-2002/2003 кийське «Динамо» зустрінеється з цим «Пюніком» — 31 липня у Києві і 7 серпня в Єревані. А сьогодні відбудеться жеребкування третього раунду цих змагань.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Грайте, юні обдарування

Шістдесят чотири юних музиканти із села Любомирка Рівненського району разом зі своїм художнім керівником поїхали на XX Міжнародний фестиваль дитячих духових оркестрів у місто Росток (Німеччина). Поїздка стала можливою завдяки фінансовій підтримці клубу-фонду «БлагоДійна корова», який існує на відрахування

чотирьох відсотків з податку на прибуток склозаводом «Консьюмерс-Скло-Зоря», що в селі Зоря Рівненського району, та діловими партнерами цього підприємства. Завод виділив юним музикантам 25 тисяч гривень, а їхній діловий німецький партнер оплатив проживання і харчування дітей у Німеччині.

Олександра ЮРКОВА.

Лячно за ціну

Волинь, попри примхи погоди та дефіцит коштів, невпинно наближається до екватора цьогорічних жнив. Зернові скошено на площі 55 тисяч гектарів, обмолочено п'яту частину хлібних угідь. Зібрано понад 10 тисяч тонн збіжжя. Середня врожайність становить 22,6 центнера з гектара. Найвища — у Горохівському районі, де мають 37 центнерів на круг. Дошкуляють нестача пального і зношеність зер-

нозбиральної техніки. Та аграрії області налаштовані оптимістично і сподіваються взяти щонайменше півмільйона тонн зернових. Щоправда, насторожує невизначеність з цінами на жито-пшеницю. Відтак господарники краю не поспішають оприлюднювати свої перспективні здобутки на золотистих нивах, аби спиритні біржовики не збили ціну на зерно.

Роман ЖИЖАРА.

ФОТОФАКТ

У столичному парку імені Тараса Шевченка пройшла акція «Кидаємо курити разом».



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

СЛУЖБА 01

Клопіт від спеки, цигарок і диму

Дві великі пожежі на торф'яниках поблизу сіл Кам'яне Рокитнівського та Сварицевичі Дубровицького районів довелося гасити цими днями пожежникам і підрозділам головного управління з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Рівненської облдержадміністрації. Загалом було задіяно близько ста тридцяти чоловік.

Як повідомив перший заступник начальника згаданого управління Віктор Симонюк, тільки в Рокитнівському районі горіло близько тридцяти гектарів торф'яників. Вогонь, якому залишалося триста метрів до українсько-білоруського кордону, міг перекинутися на лісові масиви та посіви зернових. Така біда спіткала і білоруських колег, які по той бік кордону боролись з вогнем. Ситуацію ускладнювала неймовірна спека, а також те, що в меліоративних каналах не було води. Вогнеборці му-

сили їздити по ній за 4—10 кілометрів. Спеціалісти припускають, що причина пожеж — необережне поводження з вогнем місцевих жителів, кинуті недопалки. На щастя, пожежі локалізовано, але чиясь легковажність стала державі в копійчку, передає наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.

Така проблема постала і на Чернігівщині. Дим від пожеж на торф'яниках у Ріпкинському, Чернігівському районах та Гомельської області Білорусі досяг обласного центру. На Придесенні палають торф'яники на площі понад 150 гектарів. Хоча пожежники та лісівники щодня локалізують розміри стихії, проте вона завдає клопоту мешканцям сіл Васишева Гута, Центральне, Хропате, Дніпровське, Задеріївка, Ліски, Лопатні, Радуль та інших, інформує наш власний кореспондент Сергій ПAVЛЕНКО.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Винний посмертно. Поки що

Про загадково-природну смерть Юрія Вередюка ми вже розповідали. А вчора, як і планувалося, Верховний Суд розглянув скаргу Донецької прокуратури на рішення апеляційного суду про звільнення фігуранта «справи Александрова» з-під варті — через недоказовість його вини.

Головуючий на вчорашньому процесі суддя судової колегії ВС у кримінальних справах Володимир Драга та судді Верховного Суду Костянтин Кравченко і Василь Філатов не погодилися з вердиктом донецьких апеляційників. Що було повною несподіванкою для багатьох журналістів, які нетерпляче чекали на рішення ВС, і ще повнішим підтвердженням прогнозів інших: «Помер — і кінці у воду». Правда, Верховний Суд начебто не зовсім благословив «кінці».

Представники Генпрокуратури Іван Кривов'яз і Борис Слободянюк, які представляли касаційну скаргу, переконували: об'єктивна сторона вбивства журналіста Ігоря Александрова «бомжем» Юрієм Вередюком повністю доведена слідством, і просили скасувати рішення Донецького обласного апеляційного суду з подальшим логічним кроком — направити справу на судовий розгляд новим складом суду.

Родичі слов'янського журналіста Людмила та Олексій Александрови і їхній адвокат Богдан Ференц логіку вбачали в іншому — відхилити касаційне подання прокуратури і залишити попереднє рішення суду без змін. В «об'єктивній стороні вбивства», може, й «суб'єктивне», але уважне око легко помічає фактичні розбіжності в кримінальній справі, недбалості в проведенні експертиз та плутані свідчення самого Вередюка.

Між цими двома лініями Верховний Суд обрав «пунктирне» рішення: він відправив кримінальну справу на дорозслідування.

17 травня суддя, який звільнив Вередюка з-під варті в залі судового засідання, припустив: Юрію, як носієві інформації, може загрожувати смертельна небезпека. Це припущення стало реальністю. Всього-навсього через невинно банальний інфаркт міокарда. 25 липня після засідання Верховного Суду лунали інші припущення. Варіант перший: дорозслідування доведе, що мертвий «бомж» був «здатний на корисливий мотив», коли розмахував бейсбольними битками. Все одно він уже нічого наплутати не зможе. І варіант другий: усі нестиковки попереднього слідства зафіксовано на відеокамеру. І тоді ще живий Вередюк у кадрах надто промовистий у своєму заїкуватому «зіннанні у злочині», щоб на це не звернули увагу під час дорозслідування. Чиє припущення цього разу обернеться в реальність? І чи не буде вона трагічною — тобто далекою від істини, в якій зацікавлені не лише найближчі родичі Ігоря Александрова та їхній адвокат?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ФОТОФАКТ

Херсонський заповідник у Севастополі запрошує добровольців, які бажають приєднатися до професіональних археологів для проведення розкопок слідів античної цивілізації. Причому за роботу археологи можуть запропонувати лише безкоштовне житло на час розкопок і радість доторку до історії.



Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО.

ПРОБЛЕМА

Підприємство «Луцькводоканал», якому мешканці обласного центру заборгували майже п'ять з половиною мільйонів гривень, несподівано підвищило вартість своїх послуг на 25 відсотків. Відтак за один кубометр питної води, разом із водовідведенням, городяни платитимуть гривню сім копійок. Зазначу: щомі-

сяця пересічний лучанин споживає понад шість кубометрів води.

Цей непопулярний крок мотивують зростанням вартості електроенергії. Витрати «Луцькводоканалу» збільшилися майже на 60 тисяч гривень на місяць. І підприємство вже заборгувало енергетикам 2 мільйони 600 тисяч

гривень за спожитий струм.

Ситуація невтішна. До того ж кількість прописаних лучан, які й сплачують за послуги водогосподарників, неухильно зменшується. Лише минулого місяця кудись поділися понад 600 абонентів водоканалу. З'ясувалося, що хитруни пропи-

суються в селі, а живуть у Луцьку і, зрозуміло, споживають «безплатну» воду. Якщо врахувати, що прибутки «Луцькводоканалу» на 80 відсотків залежать від оплати населення, то вода у кранах городян може пересохнути вже на початку серпня нинішнього року.

Роман ЖИЖАРА.
Волинська область.

ОСВІТА

З усього світу приїжджають на Прикарпаття туристи, щоб помилуватися дерев'яними церквами, котрі наші предки зуміли збудувати без єдиного цвяха. Ці шедеври древнього зодчества ще збереглися в Західній Україні, але стали беззахисними перед пожежами та новими конфесійними віяннями, що спонукають зводити в селі кілька храмів. Чи милуватимуться ними наші нащадки? Запитання далекі не риторичне. З нього розпочинаються бесіди з юнаками і дівчатами, які мають намір здобути фах будівельника у Івано-Франківському професійно-технічному училищі № 5.

Сам велетенський комплекс училища є своєрідною візитівкою «золоті руки». Роботодавець, який добирає кадри, на власні очі може пересвідчитися: випускники спроможні на рівні євростандартів виконати і кладку, і покрівлю, і столярні роботи. Бо з пер-

ших днів навчання їм прищеплюють не лише професійні навички, а й гонор: станеш Майстром — не пропадеш у житті. Саме прикарпатських майстрів-будівельників охоче запрошують на роботу і до Києва, і до Москви. Їм доручають ексклюзивні замовлення, де треба гармонійно поєднати євростандарт і самобутні елементи фасадів, інтер'єрів.

Про популярність будівельних професій і ПТУ № 5, зокрема, свідчить статистика: минулого навчального року державне замовлення з прийому учнів виконано на сто відсотків, а працевлаштування випускників становило 92,4 відсотка.

Директор училища Михайло Кухній, до слова, наш колега — член Національної спілки журналістів, настроює колектив на побудову «школи українського ренесансу».

— Це означає — розвивати освіту на традиці-

ях національної етнопедагогіки з урахуванням найпрогресивніших здобутків світових педагогічних технологій, — каже він. — Ми маємо підготувати покоління з новим мисленням — і тоді вирвемося з нинішнього хаосу. Досвід переконує, що позитивні зміни в системі професійно-технічної освіти можливі лише за умови врахування особливостей рідного краю. Історія Прикарпаття нерозривно пов'язана з народними традиціями, звичаями, обрядами і побутом лемків, бойків, гуцулів. Тут сплелися воедино класичне мистецтво і народні промисли. Уміння будувати і прикрашати житло, культові споруди, творити довговічне і прекрасне генетично передається з покоління в покоління. На цій основі ми розвиваємо нові моделі навчання робітничих кадрів будівельної професії.

Училище співпрацює з

Традиції плюс новації

обласним центром зайнятості. Останніми роками 728 слухачів отримали тут професію будівельника. Програма оновлення і реконструкції міст області виконується за найактивнішої участі випускників ПТУ. А вони швидко роблять кар'єру: стають студентами вузів, потому — власниками приватних фірм, керівниками підприємств. Серед колишніх випускників — головний спеціаліст «Прикарпатгазсервісу», директор комерційної фірми «Алярм» в Івано-Франківську, заступник начальника будівельного управління № 53 «Київстальконструкції» тощо.

А як же бути з храмом — без єдиного цвяха? Чи змогли б новітні майстри позмагатися з прадідами? Аякже! Конкретна спеціалізація плюс навички «на всі руки майстер» — це стрижень програми навчання.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Івано-Франківськ.

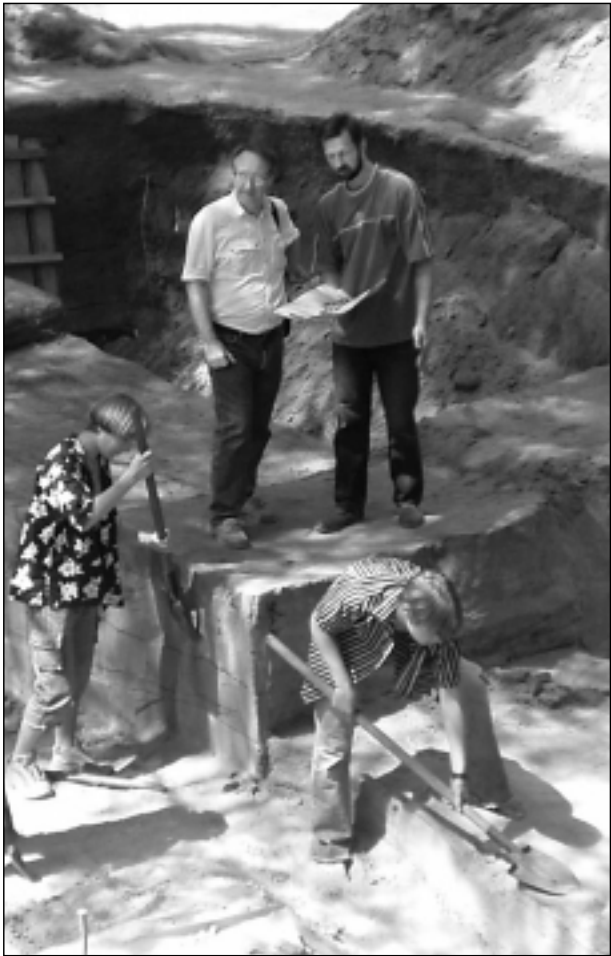


Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Татарські стріли, списи, багато фіно-угорських прикрас, рунічні написи — такий неповний перелік цьогорічних лицевих знахідок Шестовицької археологічної експедиції, яка вже п'ятий сезон працює на Чернігівщині на місці колишньої фортеці варягів часів Київської Русі. Ведуть розкопки 150 науковців та студентів з України, Норвегії, Росії, Канади.

На знімку: професор історії, археології і мистецтва Русь-України при Славистичному відділі Торонтського університету Володимир Мезенцев (ліворуч) і координатор польових робіт експедиції, старший науковий співробітник кафедри історії та археології України Чернігівського педуніверситету ім. Т. Г. Шевченка Юрій Ситий знайомляться у розкопі з новими знахідками.

КРИМІНАЛ

Фальшиві долари...



Трьох фальшивомонетників затримали працівники відділу боротьби з економічною злочинністю Ленінського райвідділу внутрішніх справ. Громадяни Вірменії, котрі нелегально мешкали в Миколаєві, «підвищували» достоїнство доларів США в десятки разів.

«Умільці» на купюри вартістю один і п'ять доларів наклеювали фрагменти ксерокопійованої купюри в 50 доларів. А місця склеювання обробляли спеціальним електричним приладом — простим оком підробку і не помітиш. Фальшиві гроші збували в місцевому барі.

...і підпільне кіно

А співробітники групи з боротьби з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності та високих (інформаційних) технологій при УМВС України в Миколаївській області виявили цілий цех з виготовлення піратської аудіо- і відеопродукції.

Виробничі потужності у власній квартирі розмістив громадянин П. Маючи досвід, «майстер» поставив роботу масштабно: придбав майже 30 відеомагнітофонів, зробив обладнання для намотування магнітної стрічки і пакування виготовлених касет. Стрічку, корпуси касет, поліграфічні обкладинки «кінематографіст» купував у Києві та Одесі.

Собівартість однієї піратської касети — 4—6 гривень, продавали її приватним підприємцям по 9—12 гривень, а ті вже реалізовували товар по 14—18 гривень за штуку. Оперативними заходами встановлено точки збуту продукції, затримано трьох приватних підприємців, у яких вилучено загалом 2523 касети без відповідних контрольних марок України.

Миколаїв.

Анатолій РОМАНЮК.

ОТАКОЇ

Облюбувала нинішньої весни ставок Сухостав поблизу села Вільхівці Чернорезького району на Хмельниччині пара лебедів. Нині вони вигодують аж четверо пташенят, що в лебідьчих сім'ях — надзвичайна рідкість. Дивно і те, що

АКТУАЛЬНО

Визнаний у світі національний перлин — Нікітський ботанічний сад у селі Нікітському на півночі Криму, який відрізняється від інших садів не лише селекційною роботою, а й виділяти кошти на утримання житлово-комунальної сфери селища Нікіта, яке перебуває на балансі саду. Запрацювала й котельня, яка опалює будинки й теплиці.

Торік оборот Торгового саду становив 1 млн. 600 тисяч гривень, і значні гроші пішли на рекламу, щоб сад краще знали у світі. Для цього ж в Інтернеті відкрито веб-сайт Нікітського саду. Серйозні справи займаються видатними діяльностями. Торік Нікітський ботанічний, тоді як перед цим їх кількість не сягала 200 тисяч. Нині в його прекрасних тінистих алеях туристів ще більше. Підвищений інтерес керівники саду пов'язують з успішною організацією реклами і розширенням сфери діяльності.

Зовсім недавно бюджетного фінансування тут ледь вистачало на зарплату співробітникам.

Міграція навпаки

помічено міграцію цих красенів на південь замість півночі.

Як прокоментувала заступниця директора Національного парку «Подільські Товтри» Людмила Либінська, очевидно, лебеді освоюють

території, які не забруднені. Адже місцями їхнього поселення були нинішня Чорнобильська зона, меліоровані, осушені райони Полісся.

Уперше фахівці найбільшого в Україні природного парку зареєстру-

вали «квартиру» білих пернатих біля Почапінців. І ось тепер почапінські сміливці мають багатодітних сусідів у Вільхівцях.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Лікує зелений красень

Про розвиток науки взагалі говорити не доводилося. Щоб хоч якось зберегти науковий потенціал, керівництво Нікітського ботсаду ухвалило рішення про створення торгового дому з такою ж назвою. Сьогодні завдяки його успішній діяльності є змога належно займатися не лише селекційною роботою, а й виділяти кошти на утримання житлово-комунальної сфери селища Нікіта, яке перебуває на балансі саду. Запрацювала й котельня, яка опалює будинки й теплиці.

Торік оборот Торгового саду становив 1 млн. 600 тисяч гривень, і значні гроші пішли на рекламу, щоб сад краще знали у світі. Для цього ж в Інтернеті відкрито веб-сайт Нікітського саду. Серйозні справи займаються видатними діяльностями. Торік Нікітський ботанічний, тоді як перед цим їх кількість не сягала 200 тисяч. Нині в його прекрасних тінистих алеях туристів ще більше. Підвищений інтерес керівники саду пов'язують з успішною організацією реклами і розширенням сфери діяльності.

Зовсім недавно бюджетного фінансування тут ледь вистачало на зарплату співробітникам.

Вони успішно проходять сертифікацію, найближчим часом планують збільшити їх асортимент до 300 найменувань.

Запрацювали нові напрями медицини — аромо- і ландшафтотерапія. Адже Південнобережжя Криму — це база з 2400 рослинами, багато з яких — ендеміки. В Нікітському ботанічному саду екскурсантів звільняють від утоми і різних захворювань пахуча дафна і ленкоранська акація, лікарський жасмін і східний лох, ранній зимовіт і чубушник... Неповторні пахощі крупноквіткової магнолії, пахучого османтуса і благородного лавра підвищують фізіологічну активність, сприятливо впливають на нервову систему, гоять бронхолегеневі хвороби. Кримська сосна вбиває діє на збудників різноманітних захворювань, гальмує розвиток туберкульозу, вона корисна для «сердечників». Справді чудодійний ялівець, якому немає рівних за кількістю виділення бактерицидних ефірних речовин.

Ще більше уваги на мальовничих зелених кручах сьогодні приділяють субтропічним плодовим культурам, здатним допомогти чорнобильцям подолати недугу. Визнано не лише як оригінальний десерт, а й як унікальний за ефективністю лікар шитовидки є фейхоа, плоди якої містять рекордну кількість йоду.

В ботсаду з фейхоа нині готують компоти, варення, джеми і навіть пюре, популярні в оздоровчих закладах Криму. А з рекомендованого для харчування дітей-чорнобильців зизифуса готують неповторні за смаком компоти, варення, пасти й цукати. Нові його ранньостиглі сорти, виведені місцевими селекціонерами, містять величезну кількість вітамінів і дають плоди універсального використання. Віднині цілющий конвеєр нарешті запрацював на повну силу. Побувайте тут — переконаєтесь. І зачаруєтесь дивною красою одного з найпишніших садів Європи.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Хто замовляє музику в Одесі?

До Національної ради з питань телебачення та радіомовлення з'їжджаються на поклін з усієї країни претенденти на одержання ліцензій на різні теле- та радіоканали. Щастить не всім.

Того разу не пощастило Одеському державному радіо. Національна рада мала дозволити чи не дозволити єдиному регіональному радіомовному радіо працювати на хвилі 104,3 мегагерца цілодобово. Після двох годин стояння у задушливому коридорі і кількох формальних запитань ми почули вердикт: «визначити переможцем на хвилю 104,3 мегагерца в місті Одеса радіокомпанію «Армянське радіо України» (тут державні мужі трішки запнулися: армянським чи вірменським має називатися це радіо?). Однак така дрібниця мудромu рішення на заваді не стала.

Нам залишилося тільки заявити свій протест та з надією на те, що є рада й над Нацрадою, розпочати кампанію на захист справи, якою займалися вже не один рік.

Трохи історії

Перший крок до власної хвилі Одеському радіо довелося робити манівцями. Проект «Одеса-2», започаткований у жовтні 1994 року, мав у своєму розпорядженні малопотужний середньохвильовий передавач, який ледве забезпечував прийом у невеликі міста, до того ж аж ніяк не кращої якості. Та все-таки роботу на хвилі 225 метрів ніяк не можна назвати марною. Кадрові зміни, досвід 10-годинної роботи в ефірі, освоєння нових жанрів дозволили Одеському радіо без розкачування розпочати мовлення у діапазоні FM на хвилі 104,3 мегагерца.

У грудні 1998 року вперше вийшла на цій хвилі одеська станція, що дістала назву «Радіо на Троїцькій». Мовлення вирізнялося значною кількістю різноманітних авторських програм та новинами, що готувалися виключно на місцевому матеріалі.

Через деякий час «Радіо на Троїцькій» зробило черговий крок до розмовного громадсько-політичного формату. У діапазоні FM ми почали транслювати власні програми, що виходили на каналі УР-1. Почала виходити 30-хвилинна інформаційно-музична програма «Чорноморський маяк». У прямому ефірі ведеться розмова з керівниками міста, області та держави. З допомогою телефону слухачі можуть долучилися до бесіди.

«Аргументи» голови Нацради

Нам намагалися закидати фінансову неспроможність. Але ж протягом чотирьох років радіо існувало і в борги не впадало. А отримання якихось надприбутків,

напевно, не є першочерговим завданням державної радіостанції. До речі, голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Микола Томенко закинув Нацраді саме «фінансову мотивацію рішень», що не є прерогативою Нацради.

Зауваження щодо використання державної мови, яка у нас, за підрахунками регіонального представництва Нацради, не сягає 50 відсотків у загальній структурі мовлення, можна прийняти. Але якщо бити у дзвони з приводу державної мови, то оніміти мало б саме «Армянське радіо», де під час проведення кількадечного моніторингу не пролунало жодного українського слова.

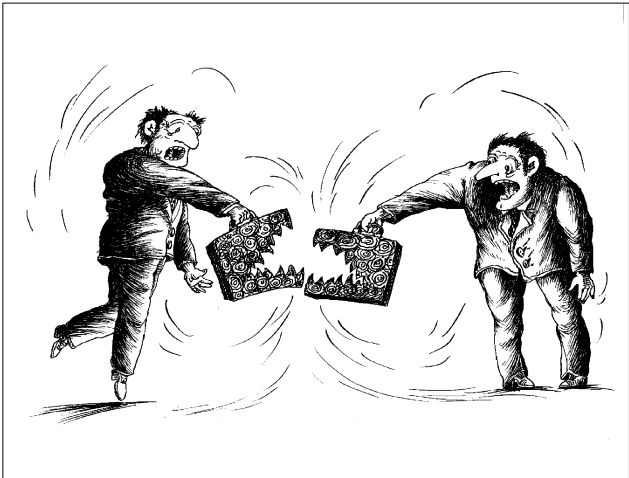
Вже після того, як справу було зроблено і Одеському державному радіо зачитали вирок, на моє особисте прохання пояснити причини такого рішення голова Нацради Борис Холод сказав коротко: «У вас бракує програм власного виробництва». Пояснити цю тезу ніхто не збирався. Один із нацрадівців сказав, що у кожного з членів Нацради можуть бути свої мотиви щодо ухвали такого рішення, і пояснень давати ніхто не зобов'язаний. Однак на засіданні репліка все-таки пролунала: «Хоча б для сміху залишимо в Одесі бодай одне українське радіо».

Нічого особистого

Кілька слів про наших конкурентів. Не схильні їх підозрювати у смертних гріхах. Звинувачувати комерційне радіо в тому, що воно прагне будь-якою ціною розширити свій ефір та примножити свої прибутки, як мінімум, нелогічно.

В Одесі на хвилі 103,8 FM з'явилося свого часу таке собі «Армянське радіо». Грамотно була обрана слухачка аудиторія: одеситам, стомленим від «кислотних» мотивів та сучасної низькопробної попси, запропонували перевірені часом старі радянські шлягери. І все це під акомпанемент джінглів з характерним акцентом і в атмосфері анекдотів від «армянського радіо». Все мало вигляд доволі пристойний. Та ось у вірменському сімействі зчинився скандал, і частини працівників перейшла працювати на хвилю 104,3 на відтинку часу, котрий до того неодноразово переходив із рук в руки. Розкольників прихопили з собою й назву. Відтоді в Одесі з'явилося два «армянських радіо», кожне з яких вважає себе першим і єдиним. Хронологічно друге (а саме з ним ми змагаємося за частоту 104,3) «Армянське радіо» на засіданні Нацради заявило, що вже відстояло право одноосібно носити цю

Чи є рада над Нацрадою



Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

назву. Тим часом в Одесі продовжує працювати два «Армянських радіо», дуже схожих одне на одного. Апелювання наших суперників про захист інтересів вірменської діаспори та мовлення вірменською мовою може вразити лише тих, хто ніколи не був в Одесі і не слухав передачі «Армянського радіо»-104,3. Дві-три вірменські пісні на добу. Два-три джінгли вірменською мовою. В принципі, все нормально: багато ж бо ти заробиш на рекламі під тривале вірменське мовлення в Одесі. Але навіщо замилювати очі Нацраді, навіть якщо вона не дуже й опирається? «Армянське радіо» — це звичайне розважальне радіо, що вдало експлуатує тему «анекдотів від вірменського радіо». Пояснюємо для того, щоб ні в кого не склалося враження, що в Одесі перетнулися інтереси вірменської громади та єдиного українськомовного радіо. Коли вже казати про нацменшини, то ніхто у регіоні не співпрацює з ними так щільно, як Одеське радіо та ОДТРК загалом. Десятки років у нас виходять програми болгарською, молдавською та гагаузькою мовами.

Резюме таке: нічого лихого у тому, щоб «Армянське радіо» працювало в одеському ефірі, немає. Але ж не за рахунок ліквідації єдиної у регіоні українськомовної державної FM-радіостанції!

Не задля сміху...

Одеський регіон у багатьох відношеннях стратегічний для нашої держави. Тут розташовані головні морські ворота України. Саме ця область має найдовший сухопутний держкордон. До того ж Одещина — повноправний учасник єврорегіону «Нижній Дунай». На теренах області мешкають представники більш як 100 національностей. Невже тут зайвим був би потуж-

ний державний інформаційний осередок?

Ми не випадково говоримо про всю область. Згідно з розробленою у редакції концепцією «FM на область», ми планували з допомогою кількох ретрансляторів охопити ефірним мовленням у популярному діапазоні весь одеський регіон. Це завдання стало особливо актуальним, коли 2000 року льодова стихія майже повністю знищила мережу дрого-вого мовлення у багатьох районах на півночі області.

Хоч як прикро, але доводиться припускати, що державні інтереси та інтереси Національної ради з питань телебачення та радіомовлення — це, як кажуть у нас в Одесі, «дві великі різниці».

Не хотілося б думати, що держава не знайде засобів проти власної установи, котра, на нашу думку, неправильно розуміє свої функції або ж свідомо нехтує національними інтересами.

Державних установ, що стоять над Нацрадою, зовсім небагато — це Президент та Верховна Рада України.

В обидві ці найвищі інстанції ми вже надіслали листи з проханням захистити національний ефір від рішення Національної ради. Звернулися ми й до суду. Що б там говорив пан Холод про те, що «судові позови до Нацради не передбачені законодавством і тому такі дії ТРК можна розцінювати як тиск на Нацраду», рівність усіх громадян та установ перед законом наче ніхто ще не відмінив.

Так чи інакше, ми чітко заявляємо про свій намір будь-що відстояти своє мовлення у FM-діапазоні. Охочих заробити на одеському ефірі — чимало, а державна радіостанція тут одна. Хочемо, щоб у багатонаціональній Одесі було бодай одне українське радіо. Хоча б для сміху. А там — побачимо.

Іван ШЕВЧУК,
головний редактор
Одеського державного радіо.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Як відомо, на одному з останніх пленарних засідань Верховної Ради роботу Національної ради з питань телебачення та радіомовлення оцінено негативно. Їй висловлено неодовіру. Здійснено часткову ротацію членів Нацради. Це відповідь на запитання: чи є рада над Нацрадою. А щодо проблем, порушених одеситами, сподіваємося, що Нацрада до них повернеться.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про погашення заборгованості із заробітної плати шахтарям

З метою вирішення конфліктної ситуації, що склалася у вугледобувних регіонах України у зв'язку з накопиченням боргів по виплаті заробітної плати шахтарям та загрожує проведенням жорстких акцій протесту гірників у м.Києві на кшталт 4-тижневого голодування шахтарів Державної холдингової компанії "Донбасантрацит" м. Красний Луч, що саме тепер відбувається у столиці, Верховна Рада України постановляє:

Кабінету Міністрів України вишукати необхідні кошти і в десятиденний термін повністю погасити борги по виплаті заробітної плати шахтарям України. Забезпечити гірникам шахт "Міусинська", "Княгининська" та "Партизанська", які у червні 2002 року брали участь в акціях протесту у м.Києві, крім погашення заборгованості безплатний проїзд до місця постійного проживання.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 81-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці фактів незаконної торгівлі зброєю і військовим майном та їх незаконної передачі в інші країни

Відповідно до статті 89 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України по перевірці фактів незаконної торгівлі зброєю і військовим майном та їх незаконної передачі в інші країни (далі — Тимчасова слідча комісія).
2. Затвердити склад Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України (додається).
3. Головою Тимчасової слідчої комісії обрати народного депутата України Сінченка Сергія Григоровича.
4. Передати у розпорядження Тимчасової слідчої комісії всі матеріали Тимчасових слідчих комісій другого і третього скликань з питань торгівлі зброєю.
5. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.
6. Тимчасовій слідчій комісії про результати своєї діяльності інформувати Верховну Раду України та внести відповідні пропозиції.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 липня 2002 року.
№ 87-IV.

Додаток
до Постанови Верховної Ради України
від 11 липня 2002 року
№ 87-IV

Склад Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці фактів незаконної торгівлі зброєю і військовим майном та їх незаконної передачі в інші країни

СІНЧЕНКО Сергій Григорович — фракція Комуністичної партії України (голова Комісії)
БЕСПАЛОВ Олег Павлович — група «Народовладдя»
БОНДАРЧУК Сергій Васильович — група «Європейський вибір»
ЗУБОВ Валентин Сергійович — фракція Блоку Юлії Тимошенко
КАРНАУХ Микола Васильович — фракція Соціалістичної партії України
НАДРАГА Василь Іванович — група «Народний вибір»
ПЛОХОЙ Ігор Іванович — група «Демократичні ініціативи»
РУДКОВСЬКИЙ Дмитро Олександрович — фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»
СУХИЙ Ярослав Михайлович — фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної)
ЦАРЬОВ Олег Анатолійович — фракція «Регіони України»
ЧОРНОВІЛ Тарас В'ячеславович — фракція «Наша Україна»
ШПАК Василь Федорович — фракція «Аграрники України».

Приєднання України до СОТ: проблеми та перспективи

Сьогодні Україна вступає у вирішальну фазу процесу інтеграції у світове господарство. Після дев'яти років, які минули з часу подання заявки на приєднання до Секретаріату ГАТТ, та дев'яти засідань Робочої групи наша держава поступово наближається до своєї мети — набуття повноправного членства в Світовій організації торгівлі, яку, ніскільки не перебільшуючи, називають торговельно-економічною ООН, оскільки вона визначає загальні торговельні правила в світі.



Багатовекторна історія

Членство в СОТ забезпечує стабільний, передбачуваний доступ до ринків з низькими ввізними тарифами, а також можливість використання міжнародно-правових процедур вирішення торговельних спорів. На словах українською владою це визнавалося завжди. Заявка уряду України до Секретаріату ГАТТ була подана ще наприкінці 1993 року, в лютому 1995 року розпочався переговорний процес. Проте після досить вдалого початку в 1998 році сталося його раптове призупинення, причому без будь-яких пояснень з боку української сторони. Отже, вже вкотре повторилася «багатовекторна історія»! Надіславши певний політичний сигнал західним партнерам, Україна зайняла на переговорах позицію, списану з російської.

Відсутність поступу на переговорах про приєднання до СОТ давало ЄС підставу констатувати відсутність прогресу в імплементації Угоди про партнерство і співробітництво. До вступу в СОТ жодних шансів на успіх не могла мати ініціатива української сторони про створення зони вільної торгівлі з ЄС. Адже приєднання до СОТ є запорукою участі України в світовому процесі глобалізації шляхом визначення своєї ролі та місця у світовій торговельній системі. На жаль, лише через вісім років після підписання Угоди про партнерство і співробітництво влада в Україні нарешті визнала, що вступ до СОТ є необхідним для поглиблення співробітництва України з ЄС, прийняття для України

рішень про новий рівень партнерства та можливість набуття нею членства в ЄС.

Оцінюючи баланс втрат та переваг від приєднання до СОТ, не можна не приділити увагу питанню, що ж очікує Україну за умови подальшого гальмування процесу приєднання до цієї організації. Тут слід пам'ятати, що на початку 2003 року СОТ буде на півдорозі нового раунду переговорів, і основні ідеї пакету заходів, які передбачають лібералізацію і які виникнуть в результаті, вже будуть окреслені. Для України це передбачає ускладнення процедури приєднання, оскільки крім завдань, які необхідно буде вирішувати у процесі імплементації вже існуючих правил гри, доведеться пристосовуватись також до появи нових.

Уповільнення смерті подібне

Як відомо, процес вступу складається з двох основних частин: 1) двосторонніх переговорів з питань доступу до ринків товарів і послуг та укладення відповідних протоколів з країнами—членами Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до СОТ та 2) гармонізації національного законодавства з нормами та вимогами СОТ.

Характеризуючи прогрес, досягнутий у двосторонніх переговорах, слід відзначити, що Україна вже підписала протоколи про доступ до ринків товарів і послуг з вісьма країнами: Мексикою, Уругваєм, Новою Зеландією, Канадою, Республі-

кою Корея, Словенією, Грузією та Латвією. На завершальній стадії знаходяться двосторонні переговори стосовно доступу до ринку товарів з Бразилією, Еквадором, Кубою, ЄС, Японією, Туреччиною та США. Водночас зрозуміло, що у світлі нового раунду переговорів країни, з якими ще не підписано двосторонніх протоколів, наповгатимуть, щоб умови вступу України суттєво не відрізнялися від того режиму торговельної лібералізації, який країни—члени СОТ збираються взяти на себе в 2005 році, і в процесі переговорів можуть висувати все нові вимоги. Тому протягом найближчого часу Україна ще має можливість зробити свій вирішальний вибір. Йдеться про

■ ■ ■

Заявка уряду України до Секретаріату ГАТТ була подана ще наприкінці 1993 року, в лютому 1995 року розпочався переговорний процес.

■

необхідність оптимізації зусиль щодо подальшого прискорення процесу приєднання і завершення його у найкоротший термін. Адже зволікання означає, що країна не вкладається у визначені терміни, наслідком чого стануть нові наростаючі втрати.

На сьогоднішній день Україною досягнуто значного прогресу у сфері гармонізації національного законодавства з нормами і принципами СОТ. Із 20 пріоритетних законопроектів уже прийнято 15 (з них 13 — у 2001 році). Але серед неприйнятих законів залишилися такі, які відіграють ключову роль у вирішенні питань гармонізації. Це, передусім, Податковий кодекс, який прийнято лише в другому читанні і прийняття якого планується у третьому кварталі 2002 року (таким чином уже порушено графік прийняття пріоритетних законопроектів, зроблений Міжвідомчою комісією після сьомого засідання робочої групи). Наступним є Митний кодекс, який вже було прийнято в цілому в грудні, але потім відправлено Президентом на доопрацювання. Позитивним є те, що зауваження Президента не стосуються статей, принципових для СОТ. Крім ключових Митного і Податкового кодексів потрібно внести зміни та доповнення до таких законів: «Про регулювання імпорту сільськогосподарської продукції», «Про телебачення та радіомовлення» та «Про якість і безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини».

Українське законодавство також зазнало великих позитивних змін у принциповій для СОТ сфері захисту прав інтелектуальної власності. 17 січня 2002 року Верховною Радою було прийня-

то закон «Про особливості державного регулювання діяльності, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування». Крім того, протягом 2001 року Верховною Радою України було прийнято ще шість законів у сфері інтелектуальної власності, серед яких: «Про приєднання України до відповідних договорів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ)», «При приєднання України до Міжнародної конвенції про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення прав на об'єкти права інтелектуальної власності», «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Для приведення українського законодавства у відповідність з нормами Угоди про технічні бар'єри у торгівлі прийнято закони України «Про стандартизацію», «Про підтвердження відповідності» і «Про акредитацію органів з оцінки відповідності».

З прийняттям закону «Про закупівлю товарів, робіт, послуг за державні кошти» в Україні створена необхідна законодавча база для побудови єдиної

■ ■ ■

Із 20 пріоритетних законопроектів уже прийнято 15 (з них 13 — у 2001 році). Але серед неприйнятих законів залишилися такі, які відіграють ключову роль у вирішенні питань гармонізації.

■

системи державних закупівель.

З часу проведення останнього засідання Робочої групи з питань вступу України до СОТ у відповідь на запити країн—членів Робочої групи було підготовлено та подано до Секретаріату СОТ для розповсюдження серед членів Робочої групи низку документів, які стосуються гармонізації торговельного законодавства, технічних бар'єрів у торгівлі, сільського господарства, інтелектуальної власності та ін.

Ці документи висвітлюють низку питань, які виникли у делегацій країн—членів Робочої групи з питань вступу України до СОТ. Крім того, у грудні 2001 року Україною надано Секретаріату СОТ оновлену Консолідовану тарифну пропозицію, яка також включає всі секторальні угоди та ініціативи, до яких приєднується Україна. Нова пропозиція містить більше 5000 товарних позицій, з яких більше 80 відсотків вже узгоджені в процесі переговорів.

В цілому найбільш суттєві зміни ще необхідні до таких сфер законодавства:

— забезпечення режиму найбільшого сприяння у доступі на український ринок іноземних товарів і послуг та усунення дискримінаційних вимог до іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

— вирішення питання щодо заборонених субсидій у промисловості та сільському господарстві;

— спрощення механізмів санітарного, фітосанітарного та ветеринарного контролю.

Політика захисту

Орієнтовна кількість необхідних для введення в дію законопроектів у зазначених сферах сягає 60. З огляду на таку величезну кількість нормативних актів, що потребують гармонізації, прискорення процесу приведення національного законодавства у відповідність з міжнародними нормами у сфері торгівлі потребує дієвих та скоординованих зусиль з боку законодавчої та виконавчої гілок влади у процесі підготовки та реалізації пропозицій щодо гармонізації та поточній роботі з лібералізації доступу до ринку товарів і послуг.

Підготовка до вступу ставить на порядок денний питання про необхідність чітко визначити принципові засади політики держави щодо захисту національного виробника. Угоди СОТ дозволяють це робити і визначають можливі процедури та інструменти такого захисту, зокрема це компенсаційні, санітарні та фітосанітарні заходи, встановлення дозволеного

правилами СОТ перехідного періоду до нових ставок ввізного тарифу і поетапності їх зниження та ін. Водночас досвід інших країн показує, що не обумовлені в ГАТТ деякі особливості державного регулювання дозволяють країнам на законному рівні проводити політику підтримки найбільш чутливих галузей. Досвід країн, що вже вступили до СОТ, і тих, що перебувають на різних стадіях приєднання, може прислужитися при формуванні української політики

■ ■ ■

Останнім часом наш сусід помітно активізував свою діяльність у цьому напрямку, про що свідчать часті візити американських і європейських торгових емісарів до Росії.

■

раїною власної політики щодо вступу до СОТ.

Загалом, для пом'якшення можливих негативних наслідків приєднання України до СОТ доцільно прийняти перспективну програму діяльності уряду.

Болючі питання

Тут окремо слід виділити негативні соціальні наслідки, які спричинить приєднання до

СОТ, що на сьогодні залишається надзвичайно болючим питанням. Зокрема, досвід країн, які нещодавно приєдналися до СОТ, показав, що помітне зростання безробіття та зниження рівня життя населення зберігатимуться досить тривалий час після вступу. Тому дуже важливо врахувати цей момент та внести відповідні зміни до соціального законодавства.

Нагального вирішення потребує і проблема інформаційного забезпечення процесу приєднання України до СОТ. На сьогодні суспільство погано поінформоване про наслідки приєднання України до СОТ. Як і в інших країнах, доцільно було б вжити дієвих заходів щодо вирішення цієї проблеми шляхом створення інформаційних центрів для популяризації інформації про СОТ.

Не можна не згадати тут і так званий «третій вимір» процесу вступу України до СОТ: як наші кроки співвідносяться з просуванням Росії до цієї організації. На сьогодні Росія ще не підписала жодного двостороннього протоколу. Однак це ще не означає, що вона перебуває на далекій стадії приєднання. Навпаки: останнім часом наш сусід помітно активізував свою діяльність у цьому напрямку, про що свідчать часті візити американських і європейських торгових емісарів до Росії. Важливим є те, що недавно в Женеві вже розпочалося обговорення першого варіанта доповіді Робочої групи щодо вступу Росії до СОТ, підготовленого 64 країнами. Кінцевий варіант цього документа разом з Протоколом про приєднання та переліком поступок у товарах і послугах є тими основними документами, які визначатимуть умови приєднання країни до СОТ. Відповідно, цей перший варіант проекту доповіді є надзвичайно важливим, оскільки він визначає параметри для переговорів про багатосторонні зобов'язання, виконання яких вимагатимуть від Росії.

Для України надто важливо не опинитися в СОТ після Росії, оскільки тоді наш впливовий торговельний партнер стане учасником переговорного процесу і таким чином отримає додатковий ефективний важіль для втілення своєї економічної стратегії у відносинах з Україною; і, навпаки, Україна втрачає можливості для налагодження відносин з Росією на основі балансу торговельно-економічних інтересів.

Ігор ОСТАШ,
заступник голови Комітету ВР у закордонних справах.

В НОМЕР

Торгувати можна не лише з Росією

Український експорт до Росії скоротився на 34,4%. Однак його скорочення вдалося компенсувати завдяки збільшенню поставок українських товарів і послуг до країн Європейського союзу, Азії та Африки. Про це повідомив віце-прем'єр України Василь Роговий. Він вважає, що скорочення експорту до РФ сталося внаслідок заходів, ужитих російською стороною, аби захистити свій внутрішній ринок. Загалом віце-прем'єр зазначив, що в першому півріччі зовнішньоторговельний оборот нашої країни збільшився на 2%, експорт — на 1,9%, імпорту — на 2,1%. При цьому позитивне сальдо для України становило 1,8 млрд. доларів, що на 0,1 млрд. більше, ніж торік.

Рада Європи помиляється?

Заява про факти дискримінації в Україні колишніх депортованих осіб, циган, емігрантів та біженців «не відповідає дійсності», вважає голова Держкомітету України у справах сім'ї та молоді Валентина Довженко. Про це вона заявила агентству «Інтерфакс-Україна», коментуючи виголошену у вівторок доповідь експертного органу Ради Європи з боротьби із расизмом та Європейської комісії проти расиз-

му і расової нетерпимості, де, зокрема, йдеться, що в Україні зазначені категорії осіб піддають прямій та непрямій дискримінації. «Родини осіб циганської національності, які мешкають у Закарпатті, не піддають жодній дискримінації, зокрема під час нарахування і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми», — наголосила В. Довженко. Вона також зазначила, що і стосовно біженців в Україні діє «недискриміна-

ційне законодавство». За її словами, загалом у нашій країні налічується майже три тисячі легалізованих біженців, зокрема майже тисяча дітей. Вона підкреслила: якщо «хтось зазнає дискримінації, то він має звернутися до відповідних органів». І запевнила, що служби у справах неповнолітніх проаналізують усі випадки дискримінації щодо дітей, біженців та інших категорій осіб.

Мисливці за головами

Оголошена приватними компаніями США нагорода за вбивання чи знищення Усами бен Ладена і його найближчих поплічників спричинила масовий наплив до Афганістану американських «солдатів удачі». Їх, як пише американська преса, «тихо захочує і влада Сполучених Штатів».

Утім, успіх у таких починаннях буває нечасто і потребує доказів. Як такі, розповів Едвард Лоцці, що спонукав 10 найбільших телекомунікаційних компаній США на виплату 100 мільйонів доларів за бен Ладена, мисливці на терористів використовують... голови або вуха вбитих ними людей. Приміром, нещодавно один із «солдатів удачі» заявив, що відрубав голову одному з найближчих сподвижників бен Ладена, єгиптянинові Айману аз-Завахірі, і звернувся до Пентагона з проханням виплатити йому 25 млн. доларів. Проте згодом експерти ФБР установили, що голова належала іншій людині. В цьому бізнесі нині «чимало шахраїв», поskarжився журналістам офіційний представник американської адміністрації.

Дочекалися «шмагання»

Європейська організація експертів, що борються проти расизму та нетерпимості, у своєму звіті критикує Латвію за те, що майже чверть її мешканців не має громадянства жодної країни. Серед латвійських українців таких 8 із 10.

За оцінками європейських експертів, у Латвії існує серйозний ризик витіснення національних меншин із сфери суспільного життя, їх маргіналізації та позбавлення можливості впливати на ухвалювані в державі рішення. Констатовано також, що Рига не дослухалася до неодноразових рекомендацій ратифікувати Рамочну конвенцію з прав нацменшин та Європейську Хартію регіональних мов. Як і те, що латвійські закони не ставлять серйозних перешкод діяльності расистів та ксенофобів.

Експерти рекомендують прискорити натуралізацію негромадян, докласти значно більше зусиль до організації вивчення ними латиської мови. До законів потрібно ввести антидискримінаційні норми, а також запровадити жорсткіші норми відповідальності за прояви расизму та національної нетерпимості.

МЗС Латвії опублікувало прес-реліз, у якому, не заперечуючи критику по суті, наголосило, що деякі питання вже неактуальні, бо їх розв'язано. Проте латвійський парламентарій, член об'єднаного комітету Сейму та Європарламенту Мирослав Митрофанов заявив «ГУ»: — Ми, як представники опозиції, не раз вказували на досі не розв'язані проблеми нацменшин. Однак владні структури нічого не хотіли чути. І от дочекали-

ся, поки їх «відшмагала» Рада Європи. Насправді ж становище ще гірше, ніж уявляють собі євроексперти. Діалогу між владою і «російськомовними» практично нема. Наші аргументи у сфері освіти взагалі не беруть до уваги. Навіть у Фонді інтеграції не знайшлося місця представникам авторитетних організацій нацменшин. Тож експертам Ради Європи ще довго доведеться займатися нашою країною.

Як приклад витіснення нацменшин із держструктур М. Митрофанов навів такий факт: із 250 латиських суддів лише 4 — нелатиші, хоча останні становлять 43% усього населення. Він вважає, що «некорінні» на держслужбі збереглися тільки в поліції на низьких посадах і як наглядачі у в'язницях. Володимир СТРОЙ. Рига.

Екс-прем'єра засудили

Винесено вирок у справі колишнього прем'єра Білорусі Михайла Чигиря. Його зачитували майже чотири години. Чигиря визнано винним в ухилянні від сплати податків і засуджено на три роки позбавлення волі з відстрочкою на два роки.

Крім того, майно колишнього глави уряду має бути конфісковано, йому заборонено протягом п'яти років обіймати керівні посади. До місцевого бюджету екс-прем'єр мусить сплатити штраф у розмірі майже 4,5 тис. доларів. Річ у тім, що у 1998—1999 рр. Михайло Чигир працював у Москві і платив податки в російську казну. Білоруські податки вищі, і, на думку суду, він мав доплачувати різницю в бюджет Білорусі. Як вважає Михайло Чигир, «це пе-

реслідування за політичними, а не за кримінальними мотивами».

Другий епізод справи — обвинувачення в халатності. Справу про халатність закрито через закінчення терміну давності.

Нагадаю: кримінальну справу проти екс-прем'єра порушили 1999 року, невдовзі після того, як він як кандидат узяв участь у тривалій опозиційній акції — альтернативних президентських виборах. Чигиря обвинуватили в низькій економічних злочинів, і в травні 2000-го він отримав три роки умовно. Однак цей вирок восени того ж таки року було скасовано Верховним Судом, а справу направлено на досліджування.

Ганна ПЕТРОВСЬКА. Мінськ.



Фото АП.

У центрі Сеула, в парку Тонгол, близько 50 південнокорейських жінок влаштували молебень за двома вбитими дівчатами. Діти загинули під час навчання американської армії, контингент якої розташовно в Південній Кореї. Жінки вимагають, щоб солдати США, а їх тут майже 37 тисяч, залишили Корейський півострів.

Повертається церковна десятина

Президент Росії Володимир Путін зустрівся з Патріархом Російської православної церкви Алексієм II.

Його свистість повідомив президенту, що Естонія нарешті дала «добро» та надала РПЦ офіційний статус. Тобто Алексій II може восени вперше за дев'ять років відвідати свою «малу» батьківщину. (Як відомо, глава РПЦ за походженням чи то німець, чи то естонець на прізвище Ридігер. Саме в Естонії після війни його було висвячено і він прийняв сан священника). Але не це стало приводом для спілкування двох найвпливовіших людей Росії. За телевізійним кадром

залишилася суть зустрічі, однак схоже, що Алексій II шукає офіційної підтримки у Кремлі. Адже за часів СРСР церковні структури за кордоном широко використовувалися радянськими спецслужбами. З огляду на те, що нова Росія є правонаступницею Країни Рад, а Володимир Путін у минулому — офіцер КДБ, можна припустити, що президент РФ міг порадити главі РПЦ активніше просувати інтереси Москви за кордоном. А за це...

...Група сенаторів із Ради Федерації на чолі з головою Комітету з аграрно-продовольчої політики Іваном Стариковим оголосила про підготовку за-

кону, згідно з яким РПЦ буде передано три мільйони гектарів державних земель, у 1918 році «експропріюваних» пролетаріатом. Ідеться не так про реституцію, як про те, що церква знову стане найбільшим землевласником Росії. Отже, вона зможе продавати і здавати землю в оренду, отримувати прибутки, а відтак, економічно реально впливати на внутрішньополітичні процеси в Росії.

Логіка «співробітництва» світської держави з РПЦ може призвести до того, що занепокоєні браком національної ідеї російські політики запропонують Володимирові Путіну не тільки повернути

церкві церковну десятину, а й відновити конституційно державну структуру — Священний Синод. Клерикали знайдуть нового Победоносцева, за якого в Росії у XIX столітті «нічого не розвивалося, але й нічого і не протухало». Мало того, в церковних навчальних закладах розпочнуть готувати фахівців не тільки з богослів'я, а й з менеджменту, банківської справи, консалтингу. РПЦ відкриє банки та депозитарії, посадить у Державний Думі сто нардепів у рясах. А уряд може очолити «найпродвинутіший» митрополит.

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Вашингтон

Шахтарська трагедія у США

У Сполучених Штатах стався обвал шахти. Щонайменше 10 шахтарів залишилося під ним. Врятувати людей поки що неможливо через затоплення шахти.

■ Лондон

Масовий голод в Африці

Британські благодійні фонди розпочали нову кампанію зі збирання коштів для голодуючих на півдні Африки. За їхніми даними, два роки посухи залишили без шматка хліба 14 мільйонів мешканців семи країн: Замбії, Зімбабве, Малаві, Мозамбіку, Свазіленду, Лесото і Анголи. У Малаві вже оголошено надзвичайний стан — тисячі дітей там помирають від виснаження і хвороб, спричинених недоїданням.

■ Буенос-Айрес

Літак «приземлився» на жилий будинок

В Аргентині літак упав на жилий будинок. В результаті загинуло троє осіб, які перебували на борту «Сессни-310». На щастя, ніхто з мешканців приватного будинку не потерпів: господарів на той час не було вдома.

■ Сринагар

Бойовики знову підірвали гранату

В індійському штаті Джамму і Кашмір вчинено ще один теракт. У Сринагарі сепаратисти кинули гранату в юрбу людей на одному з людних перехресть. Поранення різного ступеня тяжкості дістали десятеро перехожих.

■ Астана

Знайдено найдавнішого воїна

У Казахстані археологи виявили поховання воїна, якому понад 2 тисячі років. Його голова звернена до сходу. Біля узголів'я — жертвник, на якому не менш як 15 черепів тварин, що свідчить про належність воїна до заможного стану.

■ Приштина

У Косово гинуть туристи

У Косово перекинувся автобус із туристами: кілька осіб загинуло, понад 30 — поранено. Всі туристи були з Чорногорії. Автокатастрофа сталася тільки-но автобус опинився на території Косово. Точне число загиблих поки що невідоме.

■ Нью-Йорк

РБ не зажадала припинити насильство

Рада Безпеки ООН засудила удар, завданий Ізраїлем по сектору Газа, внаслідок якого було знищено одного з лідерів ХАМАС. Жертвами цієї акції стали також 15 палестинців, майже 150 були поранені. При цьому РБ не стала приймати резолюцію арабських країн, котрі зажадали виведення ізраїльських сил з палестинських міст і припинення «актів насильства, включаючи військові дії, руйнування й теракти».

На знімку: цей маленький меморіал встановлено на честь п'ятирічної палестинської дівчинки Саманти Ранніон, котра загинула внаслідок ізраїльського бомбардування.



Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Повірили і... не помилилися

Цікаво і, як на сьогодні, може, навіть трохи дивно, але про роботу Білоцерківського філіалу акціонерно-го поштово-пенсійного банку «Аваль» дізналася випадково у... Броварському філіалі. Напередодні жнив зателефонувала керуючому Володимирові Гриню, спитала, чи кредитують вони сільгоспвиробників.

— Так, ми надаємо позички сільськогосподарським підприємствам. Але обслуговуємо лише один район — Броварський. А ось Білоцерківський філіал охоплює сім районів. От і розкажіть не про нас, а про них, — порадив Володимир Миколайович.

Щось приємне ворухнулося в душі. Вразив джентльменський вчинок Володимира Гриня. Адже в ринкових умовах боротьби за імідж далеко не кожен здатний поступитися на користь іншого.

Думку Володимира Гриня про успішну роботу білоцерківців підтвердив у центральному офісі перший помічник президента банку «Аваль» Андрій Дунєбабін.

Біла Церква — найбільше місто і райцентр Київщини. За кількістю населення — близько 200 тисяч осіб — вона наздоганяє деякі обласні центри. Та плюс мешканці району. Здавалось би, працівникам філіалу доволі роботи й тут. Але вони почали розширювати свої «володіння». І невдовзі крім трьох відділень

у Білій Церкві відкрили ще сім у прилеглих до міста районах. Філіал став, можна сказати, регіональним банком.

Тепер на його балансі — 10 відділень. В липні цього року відкриється ще два.

Кажуть, хто не ризикує, той не п'є шампанського. Років зо три тому пішли на ризик і білоцерківські авалівці. Вони надали кредити сільськогосподарським підприємствам, а точніше, колишнім колгоспам і радгоспам, які не могли піднятися без належного фінансування.

— Тоді наш портфель в АПК становив трохи більше трьох мільйонів гривень. Для філіалу то були великі гроші, — розповідає керуюча банком Лариса Шевченко. — Безперечно, ми хвилювалися. Не залишилися байдужими до нашого сміливого кроку і в Голдовному банку. «Як вони їх вам повернуть?» — запитували. Але ми хоч і побоювалися, та були впевнені у фінансовій стійкості й порядності позичальників. І вони



нас не підвели. За час існування філіалу жодного разу не було такого, щоб нам не повернули відсотки за кредити чи самі кредити.

— Звичайно, трапляються різні ситуації, — продовжувала Лариса Архипівна. — Пару разів було таке, що позичальники невміло розпорядилися взятими в банку грошима і їм нічим було повертати кредит. Ми багато працювали з ними, робили пролонгацію. Звичайно, вони з нами розраховалися, і відсотки, і позичене повернули, але морального задоволення від такої співпраці мало.

На щастя, позитивних прикладів більше. Бувають, правда, випадки, коли ми кредитуємо господарства в менших су-

мах, ніж вони просять. Використавши кредит за призначенням, позичальники поліпшують своє фінансове становище і в наступні роки отримують кредитні кошти в обсягах, необхідних для їхніх виробничих потреб.

— Скільком господарствам ви допомогли закрити своє матеріальне становище? — поцікавилася в Лариси Архипівни.

— Цього року ми надали кредитів працівникам АПК на суму 53 мільйони гривень, — сказала Лариса Шевченко. — Це 80 відсотків нашого кредитного портфеля. У нас укладено 200 кредитних угод із сільгосппідприємствами і переробниками сировини. Наші кредити «працюють» всюди: на жнивях, на фермах, на переробці

сільськогосподарської продукції. За період, що минув з часу надання першої позички, ми виросли разом з клієнтами.

Тепер уже до Білої Церкви приїжджають по досвід банкіри з усієї України. Перед початком нинішніх весняно-польових робіт на базі білоцерківського філіалу відбулася всеукраїнська нарада кредитних працівників АППБ «Аваль» з участю членів уряду.

Закривши тему кредитування, Лариса Архипівна розповіла про доброчинну діяльність філіалу. Торік авалівці надали людям спонсорської допомоги на суму 39 598 гривень, за перше півріччя нинішнього — на 20 240 гривень.

Керуюча банком гарними словами характеризувала колектив — чудову команду однодумців. Серед працівників філіалу є троє удостоєних Золотих відзнак центрального офісу. Це сама керуюча Лариса Шевченко, її заступник Єлизавета Гапченко, головний бухгалтер Зоя Шпильова. Великий вклад у розвиток філіалу внесли досвідчені фахівці Валентина Чуян, Лідія Смолякова, Тетяна і Юрій Свірчуки та інші.

Керуюча філіалом нагороджена також Почесною грамотою Верховної

Ради України за особливі заслуги перед українським народом. На останніх виборах до місцевих рад Л. Шевченко вдруге обрана депутатом Білоцерківської міської ради, що свідчить про повагу та авторитет, яким користується керівник філіалу в місті. Адже крім доброчинної діяльності, філіал банку бере участь у розвитку малого бізнесу, надає матеріальну допомогу пенсіонерам, хворим дітям, інвалідам, малозабезпеченим сім'ям.

До речі, 15 липня Білоцерківському філіалу АППБ «Аваль» виповнилося вісім років. За цей час його клієнтами стали понад чотири тисячі юридичних і 13 тисяч фізичних осіб. Третій рік поспіль філіал посідає перше місце в системі АППБ «Аваль» і за високі показники в роботі нагороджується дипломом першого ступеня головного банку.

Редакція газети «Голос України» бажає нашим друзям-білоцерківцям успіхів і всього доброго у їхній нелегкій, але такій потрібній роботі.

Надія ГРИЦЬКОВА.

Біла Церква
Київської області.

На знімку: керуюча Білоцерківським філіалом АППБ «Аваль», депутат Білоцерківської міської ради Лариса Шевченко.

САМОВРЯДУВАННЯ

Недофінансовані обов'язки

У портовому Іллічівську на Одещині відбулося дводенне засідання секцій середніх і малих міст Асоціації міст України, у якому взяли участь представники більш як 250 органів місцевого самоврядування з усіх регіонів країни, народні депутати України з профільних комітетів, представники адміністрації Президента та уряду. Президент асоціації київський голова Олександр Омельченко у своєму виступі зазначив, що засідання в Іллічівську (а нинішнє — вже п'яте) суттєво впливають на політичні, правові та соціально-економічні процеси в країні. Справді, розроблені в Іллічівську пропозиції лягли в основу Бюджетного і Земельного кодексів, програми державної підтримки органів місцевого самоврядування, проєктів програми розвитку малих міст України і закону «Про місцеве самоврядування в Україні» в новій редакції.

Однак це не завадило голові Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва і місцевого самоврядування Анатолію Матвієнку заявити: повноцінного місцевого самоврядування в Україні немає і не буде доти, доки не буде до цього політичної волі. Адже обов'язків на нього покладено немало, та тільки прав, передусім з огляду на матеріально-фінансове забезпечення, надано мізер. І висловив надію: таке солідне зібрання міських голів за участю народних депутатів та урядовців може домогтися зрушень на краще.

Форум передусім зосередив увагу на проблемі міжбюджетних відносин. Незважаючи на те, що прийнято Бюджетний кодекс, деякі вкрай важливі питання зависли в повітрі. Це, по-перше, міжбюджетні відносини між районами і селами, селищами, містами районного значення. По-друге, — фінансування делегованих повноважень, що передаються органам місцевого самоврядування, передусім — фінансування закладів освіти, охорони здоров'я, культури і спорту.

Асоціація міст України, посилаючись на міжнародну практику, поставила питання про те, щоб плата за землю, податок з доходів фізичних осіб повністю зараховувалися до місцевих бюджетів. На жаль, проєкт Податкового кодексу не передбачає якихось позитивних зрушень у цьому напрямку. Треба відпрацювати механізм надання трансфертів не тільки для своєчасної виплати зарплати працівникам закладів освіти, охорони здоров'я, культури та спорту, а й для повнішого матеріально-технічного забезпечення цих закладів.

Представники органів місцевого самоврядування обговорили проблеми реформування адміністративно-територіального устрою країни. Зволікання з цим призводить до частих і доволі гострих конфліктних ситуацій у здійсненні владних повноважень між органами державної виконавчої влади і органами місцевого самоврядування, а також між радами різних рівнів. Знову виникають проблеми чіткого розподілу функцій і повноважень, встановлення адміністративно-територіальних меж.

Учасники засідання прийняли з обговорюваних питань відповідні рішення та звернення до Президента, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України.

Георгій ВОРОТНЮК.

Іллічівськ.

ПРОБЛЕМА

Політика приборкання, або Міліціонер на самоокупності?

Цього року на Хмельниччині склалася парадоксальна ситуація в оцінці діяльності працівників міліції. Підсумки безневних виборів показали, що порівняно з попередніми до представницьких органів влади обрано значно більше міліціонерів, ніж будь-коли. Тобто зросла довіра виборців до міліції, саме на неї покладаються великі надії в подоланні різноманітних проявів соціального зла.

Водночас реальні події свідчать про зниження службової відповідальності серед офіцерського та сержантського складу правоохоронців області, падає престижність добросовісного виконання службових обов'язків. Той, хто знає ціну своєму професіоналізму, покидає міліцейські лави і йде на службу до бізнесменів. Бо при згаданому зменшенні навантажень заробітна плата підвищується щонайменше втричі. Не випадково сьогодні залишаються вакантними 6,5 відсотка офіцерських посад. Є й категорія міліціонерів, котрі після роботи шукають підробітку.

Саме з цієї причини тільки протягом одного тижня в області сталося дві надзвичайні події: працівник ДАІ з водія, що випив, здер хабара в 600 гривень; інший, підробляючи у нічний час таксистом, був смертельно поранений грабіжниками...

Тому органи прокуратури та керівництво УВС стурбовані не тільки криміногенною ситуацією в краї: збільшується кількість шахрайств, крадіжок особистого майна і транспортних засобів, грабежів, наркотичних злочинів, — а й підвище-

ною ймовірністю зростання кількості поборів серед працівників ДАІ та ППС.

У чому ж причина такої сумної ситуації? На це запитання ми попросили відповісти начальника управління МВС в області, голову постійної комісії облради з питань законності та правопорядку генерал-майора міліції Ігоря Платонова.

— Ще у древні часи кожен правитель знав: озброєній людині потрібно створювати належний життєвий достаток. Цю аксіому ніби розуміють у парламенті і в найвищих кабінетах виконавчої влади. Однак фінансування з місцевого бюджету не передбачили, тільки з державного. Це було зафіксовано навіть у Бюджетній резолюції. Потім намагалися виправити ситуацію під час формування бюджету. Записали слова: «як виняток». Однак коштів на утримання патрульної постової служби та ДАІ за скромності місцевого бюджету віднайти важко.

Про яку відповідальність міліціонера можна вести мову, — продовжував Ігор Віталійович, — якщо сьогодні патрульні постові служби, дільничні міліціонери не от-

римують по п'ять місяців заробітної плати? Водночас навантаженість значно зросла. У Волочиському, Деражнянському, Білогірському, Красилівському, Теофіпольському та деяких інших районах через нефінансування місцевими бюджетами доскорочувалися до того, що один дільничний мусить обслуговувати до 18 населених пунктів. А тепер скажіть: чи може одна людина на такому просторі забезпечити правопорядок?!

Взагалі за рахунок місцевих бюджетів в області фінансується більш як 1200 штатних одиниць. На їх утримання місцевий бюджет згідно з нормативами мав би виділити 6,4 млн. гривень. Запланували — 2,7, або 42 відсотки. Але і ці кошти до більшості міськрайорганів не доходять.

Торік з цього приводу зверталися в облдержадміністрацію, обласну раду двічі, цього року — одинадцять разів. Однак

реальних зрушень не бачимо. Чуємо тільки пояснення про відсутність коштів. Проте в сусідній Тернопільській області, бюджет якої значно слабший, тільки нинішнього року віднайшли можливість додатково направити з місцевого бюджету на утримання міліції більш як 2 млн. гривень. А низка заможніших областей — ще більше, від п'яти до десяти мільйонів. Про це ми говорили з депутатом Валерієм Горбатюком, моїм заступником з питань кадрів, на останній сесії обласної ради. Та зрушень поки що не видно. Ми вже скоротили 258 штатних одиниць. І в найближчий час мусимо скоротити ще не менш як 400. І так можемо доскорочуватися, що на район матимемо одного дільничного...

А може, у цьому й полягає політика приборкання правоохоронців?

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

Як правдолюб став сільським головою

ПРЕЦЕДЕНТ

Про те, що у Мрині Носівського району живе без власного будинку у такій-сякій «літній кухні» (мамина хата згоріла. — Авт.) невгамовний і непосидючий чоловік, якого добре знають суди Носівки, Бобровиці, Чернігова та й Києва, я довідався з його листа до корпункту.

Володимир Сергійович Костильов довгий час вчителював на Придесенні, працював на заводі у райцентрі, а коли у 1995 році вийшов на пенсію, весь вільний час після роботи на двогектарній земельній ділянці присвячував юридичній освіті. Добре проштудіювавши опубліковані закони, він із подивом відкрив для себе, що не все у селі, у районі діється згідно з ними.

Скажімо, чому податкова інспекція надіслала йому як пенсіонеру платіжне повідомлення про сплату податку за користування земельною ділянкою? З якої радості він всупереч вимогам законодавства про безоплатне надання у власність наділу має сплачувати витрати на виготовлення і видачу Державного акта на право приватної власності на землю? Або — чи правильно робить нотаріус, коли користується інструкцією, яка суперечить Конституції України?

Таких запитань Володимир Сергійович поставив у селі, райцентрі дуже багато. Відповіді на них його не задовольнили, і він почав з'ясовувати істину в суді. Перелік позовів сільського самоучки-правника просто вразив: до райради, до райфінвідділу, до податкової інспекції, до Мринської сільради, до нотаріуса Носівської держконтори...

Заінтригований ними, я запланував з'їздити у Мрин, щоб познайомитися з неординарною особистістю, яка вирішила позмагатися за дотри-



мання букви Закону з вищих інстанціями. Щоправда, поїздки через об'єктивні причини довелося відкласти на кілька місяців. Але і добре, що так сталося.

...У сільській раді я спочатку хотів розпитати, що собою являє автор листа — просто азартний дивак, справжній правдоборець чи надокучливий сутяга? Яке ж було моє здивування, коли сільський голова відрекомендувався:

— Костильов Володимир Сергійович.

— ???

— А я вас давно чекаю вже, чекаю...

— **То вас обрали сільським головою?**

— Так, більшістю голосів.

— **Нічого собі! І ви продовжуєте судитися?**

— У деяких справах ще триває розгляд. Але зараз мені, чесно кажучи, не до цього.

— **Чому?**

— Та тут стільки справ... — відповів чесно. Упродовж нашої з ним розмови в його кабінет раз по раз заходили односельці зі своїми турботами. Одна молода сім'я не поділила города з родичами — просила не-

гайного втручання сільського голови. Тож йому довелося відлучатися.

Запитав Володимира Сергійовича, чи не завдяки судам він прийшов до влади?

Він трішки уточнив:

— Люди переконалися, що на цій посаді потрібна людина, яка знає закони. Ось, скажімо, торік обірвався електропровід і через це загинула корова Катерини Овдієнко. Начебто безнадійна ситуація. Але я допоміг їй скласти позов до районних електричних мереж — з вимогою відшкодувати 3000 гривень за корову і 1000 гривень моральної шкоди. Ми суд виграли.

Одне слово, мринчани побачили в особі Костильова досить-таки потрібну людину.

Ще запитую:

— **Судова колегія у цивільних справах Чернігівського обласного суду зобов'язала повернути вам частково сплачений податок за 1996—1997 роки у сумі 3 гривні 94 копійки і вирішила стягнути з Носівської державної податкової інспекції на користь заявника 8 гривень 80 копійок на відшкодування судових витрат. Як мені здається, ви зазнали у цій справі набагато більше витрат. Чи був сенс боротися за оті копійки?**

— Та воно ж то ніби й так. Але яка плутанина у нашому законодавстві! Є Земельний кодекс України, а також є всілякі відомчі інструкції. Мені податківці показують свої відомчі трактування, а я їм демонструю в суді те, що прийнято Верховною Радою.

Очевидно, «копійчані» справи сільського самоучки-правника не такі вже й безрезультатні. Вони виявили вузькі місця у чинному законодавстві, яке при вдосконаленні, спираючись на подібну судову практику на місцях, зрештою не матиме багатозначних, спірних положень. Отож витрачені сили Костильова, вважатимемо, немарні...

Цікаво, що чоловік

виграв суд із Мринською сільською радою. Судова колегія в цивільних справах Чернігівського обласного суду, розглядаючи касаційну скаргу останньої, таким чином обґрунтувала своє рішення:

«Наказом Держкомзему від 04.05.1999 року №43 затверджена інструкція про порядок складання, видачі, реєстрації і зберігання державних актів на право приватної власності на землю, яка деталізує процедуру виготовлення державних актів та необхідної технічної документації. Зазначений нормативний акт не передбачає проведення роботи по виготовленню і видачі державного акта на особу, якій земельна ділянка передається у власність. Мринська сільська рада, яка оскаржує судові рішення, не зазначає жодного нормативного акта, який передбачає виконання роботи по виготовленню і видачі державного акта на право приватної власності на землю за рахунок громадянина, що отримує земельну ділянку у власність безплатно. Судова колегія вважає, що суд (Носівський. — Авт.) дійшов правильно-го висновку, що державний акт повинен бути виготовлений та виданий В. С. Костильову безплатно».

Тепер, щоправда, у новообраного сільського голови інша проблема — як самому виконати судові рішення. Адже бюджетних коштів у сільраді на задане справді не передбачено. Раніше Костильову було легше — він вимагав у влади те, що вона повинна йому дати. Сьогодні він сам її представляє...

Отакий життєвий прикол.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Носівський район Чернігівської області.

На знімку: так В. Костильов досудився з Мринською сільрадою, що став на минулих виборах сільським головою.

Фото автора.

РЕЗОНАНС

«Щоб виховати героїв майбутнього, пам'ятаймо героїв минулого!»

Нещодавно «Голос України», довірившись даним одного з інформуваних, у замітці «Кавалери «Вікторії» — за перемогу патріотизму», повідомив про нагородження шести наших співвітчизників «найвищою відзнакою Королівського канадського легіону — Хреста Вікторії». Названі нами українські громадяни справді були серед удостоєних уваги Королівського канадського легіону, відділу 360 імені Пилипа Коновала. Але у читача не повинно скластися враження, що йшлося про нагородження найвищою відзнакою Британської імперії. На це та інші неточності зверну увагу наш уважний читач із Сіферополя Микола Владзімірський. Він був свідком урочистої події і пропонує цікаву розповідь і про саму нагороду, і про те, що сталося у музеї ЗС України.

Нещодавно Центральний музей Збройних Сил України поповнився чималою кількістю копій українських військових відзнак періоду визвольних змагань. Їх за присутності військового аташе Посольства Канади в Україні полковника Мішеля Лефевра, народних депутатів України, курсантів Академії внутрішніх військ передала в дарунок в урочистій обстановці представник Королівського канадського легіону, відділ 360 імені Пилипа Коновала відповідальний офіцер Маргарита Шпір.

Скориставшись нагодою, вона коротко розповіла про видатний подвиг героя-українця — уродженця Поділля Пилипа Коновала, який став кавалером найвищої відзнаки Британської імперії Хреста Вікторії. «Цю відзнаку було засновано у 1856 році наприкінці Кримської війни. Нагороджують Хрестом Вікторії лише за виключну відвагу та хоробрість під час бойових дій, коли шанс вижити в бою є лише один з десяти. Вручається особисто королем або королевою Великої Британії. Є традиція, що герої, які дістали Хрест Вікторії, не носять жодної іншої нагороди, бо він є доказом найвищої відваги і не потребує іншого підтвердження. Традиційно його виплавляють лише з одного металу — уламка трофейної гармати, захопленої британцями в росіян в Севастополі під час Кримської війни. Від часу заснування цієї відзнаки (а минуло майже 150 років!) Хрестом Вікторії відзначено всього 92 канадці.

Серед них і Пилип Коновал — один із 10 тисяч канадських українців, які добровільно згодилися до канадсько-го експедиційного війська під час першої світової війни.

У «London Gazette» за 23 листопада 1917 року з'явився докладний опис подвигу капрала 47-го Канадського піхотного батальйону Пилипа Коновала. Газета писала, що Пилип Коновал виявив «...визначну хоробрість та вмиле командування відділом під час атаки. Під його керівництвом опір ворогів успішно зламано, ворог зазнав тяжких втрат».

І ось 25 жовтня 1917 року в Букінгемському палаці під час вручення Пилипові Коновалові найвищої нагороди Британської імперії — Хреста Вікторії король Англії Джордж V сказав: «Ваш подвиг — один із найвідважніших в історії моєї армії. Прийміть за це мою подяку». Отак символічно завершилося повне коло історії — Хрест Вікторії, виплавлений із металу трофейної гармати, захопленої британцями в росіян під час Кримської війни, прикрасив груди героя-українця».

Присутній на урочистості народний депутат Левко Лук'яненко підтвердив, що «нема кращого способу виховати патріотичні почуття, як показати героїчні подвиги наших пращурів. Треба, щоб українська армія мала найсучаснішу зброю і бойовий дух». А народний депутат Григорій Омельченко, дякуючи за цінний дарунок, сказав про важливість кожної крихітки правди, яка повертається в Україну, що дасть можливість знати всю історичну правду. Директор Центрального музею ЗС України Віктор Карпов пообіцяв, що копії медалей і знаків Збройних Сил УНР, Української повстанської армії, Української галицької армії, Українських січових стрільців посядуть гідне місце в експозиції.

У числі нагороджених відзнакою Королівського канадського легіону відділ 360 за пільну працю з відродження української історії та української державності — начальник кафедри історії Національної академії оборони України доктор історичних наук, полковник Сергій Литвин, ад'юнкт академії Андрій Лубенцев, історик Володимир Кравцевич, політолог Ігор Лосів, секретар громадського комітету «Український Севастополь» Лідія Мадоян, голова київської Спілки офіцерів України Євген Лупаків, народний депутат Левко Лук'яненко, голова Спілки офіцерів України народний депутат Григорій Омельченко, професор історії Володимир Ульянич, директор Центрального музею Збройних Сил України Віктор Карпов та інші, всього 15 осіб.

Микола ВЛАДЗІМІРСЬКИЙ,
координатор громадського комітету
«Український Севастополь»

На знімку: В. Кравцевич, Л. Лук'яненко, М. Шпір, Г. Омельченко.

Фото автора.



Віктор ГРИНЕВИЧ.

Краща поема Олександра Олеса

КАЛЕНДАР

В липні 1944-го в Празі помер наш поет Олександр Олесь (Кандиба). За місяць до того у нацистському таборі Заксенгаузен загинув його син, поет Олег Ольжич.

Олесь — показова фігура, в сенсі того, як ми сприймаємо свою літературу. Він з тих, чие ім'я відоме, а поезія не читана. А візьмеш двотомник (видааний лише 1990 року) — і бачиш там немало неспівної вторинності й менше широго золота, ніж ти сподівався. І що з того: шедеври не вимірюються кількістю.

Втім, чи не найкраща поема Олеса писана не лише віршами. Недавно «Літературна Україна» вмістила дуже цікаву статтю Юрія Чикирисова «Перша любов Олексан-

дра Олеса». Отже, майже сто літ тому студент харківського ветеринарного інституту Кандиба (поет-початківцеві Олесь) зустрів студентку Бестужевських курсів Юлію Шатанько в маєтку її батьків у Богодухові. Скромний поет закохався і мовчки дарував Юлії вірші. Саме їй присвячено знамените «Сміються-плачуть солов'ї...» Олесь вчився з болгариним Степаном Кара-Васильєвим. На лекціях вони віршували, кожен своєю мовою. Олесь познайомив товариша з Юлією. Спалахнула любов з першого погляду, й скоро вона вийшла заміж. Олесь одружився через рік з Вірою Свядковською (теж студентка-бестужевка). Вони й далі приятелювали з Кара-Васильєвими. З 1909 року, цілих десять літ, Олесь служив у Києві

на скотобійнях, аж до еміграції, де його вірші набули незвичного досі драматизму, та в Україні його читали дедалі менше. А Кара-Васильєв помер у Богодухові ще 1910 року. Свої вірші він так і не видав, хоч Олесь завжди вважав його справжнім поетом.

У 1917 році з маєтку Шатаньків зробили райком партії. Юлія переїхала до Києва, жила в Пушківці з сином Валерієм. Там оселилась і дружина О. Олеса з сином Олегом. Валерій і Олег навчалися в одній школі, товаришували, гуляли Києвом (улюблений маршрут — від Андріївської церкви до Софії). 1923-го Олегові з матір'ю дозволили їхати в Прагу до батька. Лише восени 1941-го Олег Кандиба (Ольжич) знову потрапив у Пушківку, та

нікого не застав. Ольжич був український націоналіст, за що й загинув у Заксенгаузені. А Юлія Шатанько прожила до 1971 року, читала онуці вірші Олеса й шкодувала, що оригінали тих віршів згоріли разом з будинком восени 1943-го під час боїв за Київ. Її син Валерій прийшов з фронту і присвятив себе садівництву. Це він розвів у Києві голландські тюльпани, які роздобув у Парижі. Помер 1976 року. Його дочка — відомий мистецтвознавець Тетяна Кара-Васильєва, цього року на Шевченківську премію висувалася її книжка про старовинне церковне шитво. Олег Ольжич дітей не мав. Вірші його, може, сміливіші, аніж у батька, але відомі широкій публіці ще менше.

Медицина катастроф. Катастрофа медицини.

Донецьк, Інститут невідкладної та відновної хірургії. Ця адреса дуже добре відома, і уваги журналістів у певні дні не бракує. Сюди потрапляють після страшних підземних вибухів і аварій на виробництві. Тут — концентрація болю і надії, тут — тижні, а то й місяці боротьби за кожне життя, за кожного пацієнта. Серпень 2001, аварія на донецькій шахті імені Засядька. Я в опіковому центрі, розмовляю з потерпілими гірниками. Один із них потрапив сюди вже вдруге. Вперше — два роки тому, після підземного вибуху. Шахтар вірить, що і цього разу його поставлять на ноги. Адже медики тут здатні на дива!

Опікове відділення «перенаселене». У палаті, де лежать двоє «засядьківців», — дівчинка років трьох, очі прикриті, руки — в бинтах. «Тьотю, дім горить?» — настійливо перепитує, почувши мій голос. «Марить, бідолашна, цілими днями», — зітхає один із гірників. «Тьотю, дім горить?» — чується знову...

Аварії в стилі «техно» і одна ванна на всіх

Інститут невідкладної та відновної хірургії, створений у 1999-му, називають центром «медицини катастроф». Техногенні аварії завжди були і, на жаль, залишаються невід'ємною частиною індустріального регіону. Але не лише цей аргумент спрацював свого часу на користь заснування окремого науково-лікувального закладу, єдиного в Україні. Було враховано і те, що донецькі медики досягли високих результатів у лікуванні не лише опіків: у інституті підібрано сильний колектив кардіо-, нейро- та судинних хірургів. А успіхи лікарів із відділення дитячої гематології давно визнали закордонні колеги.

Тож спершу здавалося логічним і доцільним, що новостворений інститут буде підпорядкований Національній академії наук України. Згідно з відповідним рішенням Кабінету Міністрів Міністерство фінансів та Міністерство економіки повинні були передбачити кошти на утримання закладу у бюджеті-99. Крім того, той самий Мінфін спільно з Академією медичних наук та Донецькою обласною держадміністрацією мав би вжити заходів для зміцнення матеріальної бази інституту.

Однак склалася класична для нашої держави ситуація: рішення залишилося на папері до... чергової шахтарської аварії. За сумою традицій останніх років, сплеск уваги до проблем медиків, які буквально з того світу витягають потерпілих гірників, і не лише їх, збігається з черговим оголошенням загальнонаціонального трауру по загиблих. Керівники уряду вважають за потрібне побувати на шахтарських похоронах і поспілкуватися з тими, хто вижив.

Заради справедливості варто відзначити, що хоча «прозоріння» і настає, та лише частково. Не помічають високі комісії, що, наприклад, у приймальному відділенні, куди потрапляють ті, хто пережив пекло, однаєдина ванна. І це тоді, коли рахунок іде на секунди, а кількість потерпілих — чорних, перемазаних кров'ю і вугільним пилом, — десятки! А 18 кардіохірургів в ординаторській — як вони можуть готуватися до операцій та відновлювати сили після виснажливої роботи?

А табуретки, підкладені під операційні столи? А об-

луплені стіни у центрі дитячої онкогематології?

Цими днями я знову завітала до Інституту невідкладної та відновної хірургії. В опіковому відділенні вільних ліжок немає. Із завідувачем відділення термічних уражень та пластичної хірургії професором Емілем Фісталем заходимо до однієї з палат. Одне, два, три... вісім ліжок. Ось мати з малюком умостилися вдвох. Ще одне ліжко оточили з обох боків родичі. За вікном сорокаградусна спека, у палаті нестерпно жарко. Як прожити тут тижнями, коли обпечене тіло палає? Як уберегтися від інфекцій, коли в палаті, де за «радянськими» нормами мали б перебувати двоє хворих, їх учетверо більше? І за таких умов медики примудряються ставити на ноги навіть, здавалося б, безнадійних.

«Клонування» тканин: уже не фантастика, але ще не реальність

— За три з половиною роки існування інституту з різних джерел на його оснащення вдалося «вибити» 52 мільйони гривень, — розповідає директор Інституту невідкладної та відновної хірургії професор Володимир Гусак. — На ці кошти придбано єдину в СНД лабораторію з вирощування клітин шкіри, лабораторію з пересадки кісткового мозку, оснащено опіковий центр, центри судинної хірургії, політравми, серцевої хірургії. Ми можемо відзвітувати за кожному отриману копійку! Але унікальне обладнання досі не запущене через відсутність коштів.

Чергова аварія на шахті стала приводом того, що на Інститут невідкладної та відновної хірургії звернули увагу в Києві. Володимир Гусак запропонували скласти програму розвитку закладу на найближчі роки. У медиків з'явилася надія, що проблемами закладу уряд займатиметься системно. Таку програму затвердив Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах у січні минулого року. Вартість заходів із реконструкції та оснащення закладу становить 94 мільйони гривень. Лише цього року інститут мав отримати 31 мільйон гривень. А отримав — 3 мільйони.

— На будівництво нового корпусу опікового центру планувалося виділити 5,2 мільйона гривень, — пояснює Володимир Гусак. — Але комуся ця сума видалася «великою». Мовляв, три мільйони дамо, і вистачить. А у нас кошторис, усі підра-

хунки, і кошти одразу пішли на погашення боргів перед будівельниками. Я ж не можу людей силою змусити продовжити будівництво «за просто так». І не продовжувати не можу: там дах розкритий, а внизу — хворі лежать.

П'ятий поверх опікового центру нагадує інтер'єр із американських серіалів про «іхніх» медиків. Поріг лабораторії з вирощування клітин шкіри я переступаю в бахілах і білому халаті. Точно, як у кіно, чергові двері не хочуть відчинятися, доки не будуть закриті попередні. Кажуть, «розумна» автоматика не пускає до приміщень лабораторії інакше, як після прийняття душі. Цій техніці важко пояснити, чому унікальна апаратура досі простояє через відсутність води і системи циркуляції повітря. Співробітники лабораторії, які пройшли навчання за кордоном, поки що не можуть застосувати цінні знання. А нижче, в палатах опікового відділення, страждають пацієнти, повноцінне життя яким можна було б повернути, зробивши пересадку шкіри.

Утім, можливості придбаного обладнання набагато більші. Якщо казати спрощено, така лабораторія дає змогу медикам «замінювати» хвору чи втрачену частину тканини (шкіри, хряща, роговиці ока) на здорову. Звучить як фантастика. А ось відсутність коштів для впровадження «фантастики» в дію — це вже, на жаль, наші сумні реалії.

Тут само поруч — операційна для пересадки кісткового мозку та палати для таких хворих. Апаратура дозволяє контролювати всі системи організму, а оснащення самих палат не «пропускає» жодного вірусу «ззовні». Адже після такої серйозної операції пацієнт вразливий до найменшої інфекції. Згодом, уже у відділенні дитячої гематології його завідувачка Катерина Вільчевська продемонструє італійський апарат, придбаний саме для таких операцій. Апарат неможливо запустити через відсутність певних реактивів. Коштів на їх придбання держава не виділяє.

Мовою цифр...

Згідно із розпорядженням Кабміну від 10 січня 2001 року в 2002—2004 роках на реконструкцію і дооснащення інституту передбачалося виділити 94 мільйони гривень, із них у 2002 році — 31,25 мільйона гривень. Зокрема:

5,2 мільйона гривень — за рахунок державних капіталів вкладень;
7,35 мільйона — за рахунок Мінпаливенерго;
8,7 мільйона — за рахунок Донецької обласної державної адміністрації;
5 мільйонів — за рахунок Академії медичних наук;
5 мільйонів — за рахунок Міністерства з надзвичайних ситуацій.

... І мовою чиновників

Із листа Міністра фінансів України Ігоря Юшка Прем'єр-міністру Анатолію Кінаху:

«...Донецька облдержадміністрація звернулася до



Мінфіну з проханням про виділення відповідної субвенції з державного бюджету на оснащення та реконструкцію споруд Інституту. Згідно з чинним законодавством підстав для надання такої субвенції немає.

Міністерством із питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи конкретні пропозиції... також не подано із посиланням на те, що кошти, передбачені Міністерству в Державному бюджеті на 2002 рік... мають виключно цільове призначення і використовуються спеціалізованими закладами (відділеннями), які визначені постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 1996 року і до яких зазначений Інститут не відноситься.

Що стосується Міністерства палива та енергетики, то станом на 7 травня п. р. на виконання Вашого доручення пропозиції від цього Міністерства не надійшло».

Фінансова допомога — уже злочин, а благодійність — привід для здирництва

Виходить, в області не вважають Інститут невідкладної та відновної хірургії «своїм» (наче лікуються тут не мешканці Донецчини), МНС посилається на перелік лікувальних закладів, затверджений за три роки до створення інституту (а центр «медицини катастроф» — хіба не надзвичайна ситуація?), Мінпаливенерго взагалі проігнорувало розпорядження прем'єра. Ситуація ускладнилася після того, як Верховна Рада попереднього скликання прийняла порядок, згідно з яким медичний заклад може фінансуватися лише з одного джерела. Тобто в даному разі — за рахунок Національної академії наук. Будь-яка інша допомога розглядатиметься як порушення.

Але чи в змозі Академія наук з її мізерними коштами забезпечити інститут усім необхідним? Цього року, наприклад, тут очікували отримати 500 відвів ритму серця. За півроку надійшло лише... чотири. Фактично — два, оскільки ще два були поставлені донецьким пацієнтам у Києві, і це «врахували». Тим

часом сьогодні у пільговій черзі на таку операцію в інституті стоять понад 50 осіб, майже стільки — у черзі на штучні клапани серця. Під час нашої розмови з директором інституту пролунав телефонний дзвінок. Один із підприємців, який на прохання Володимира Гусака дав у борг один водій ритму та один оксигенатор (необхідний для операції на відкритому серці апарат), настійливо запитував, коли ж нарешті інститут розрахується. На «позичені» кошти було врятовано життя однієї дитини і одного дорослого пацієнта. Державі не соромно. Соромно — медикам.

Соромно, що левову частку медикаментів центр дитячої онкогематології отримує від німецьких колег із міста-побратима Бохума. І те, що німці, які за виручені на благодійних ярмарках кошти придбали ліки для донецьких дітей і привезли їх на кордон, зазначають «здириницьких» вимог на українській митниці. Розповідають, що на початку 90-х зарубіжні колеги, після того, як передали відділенню першу партію медикаментів, через рік побажали на власні очі пересвідчитися, чи допомога потрапила за призначенням. Німці були вражені не лише тим, що ліки використовуються «до останньої краплі», а й тим, що українським колегам вдалося досягти результатів, аналогічних тим, якими славляться німецькі гематологи. Якщо раніше слово «лейкоз» лунало як вирок, то нині у відділенні досягають 80-відсоткового успішного результату.

Тут лежать надзвичайно терплячі діти. Терплячі не лише тому, що лікування триває місяцями і роками. Терплячі до досить спартанських умов перебування у відділенні, яке давно потребує аж ніяк не косметичного ремонту. І в кожних очах — та сама надія і віра у всесильних людей у білих халатах.

Багатьом із цих маленьких пацієнтів можна допомогти, лише зробивши пересадку кісткового мозку. Є обладнання, є палати, є спеціалісти. Бракує фінансового «поштовху» з боку держави. Деякі медики і батьки дітей, із якими

довелося поспілкуватися, спересердя казали: мовляв, пересадка мізків насамперед була би не зайва нашим київським керівникам. Може, тоді стане зрозуміло: консервувати унікальне обладнання, тоді як можна врятувати життя десяткам дітей, — злочин не менший, ніж «нецільове використання коштів»?

Медицина катастроф потерпає. Потерпає від необов'язковості, неуваги, безгрошів'я. І — небажання чиновників на всіх рівнях щось вирішувати. Один-єдиний приклад: лабораторія з вирощування клітин шкіри «просить» небагато: чистої води, підтримання певної температури та вологості повітря і безперервного електропостачання. Здавалося б, не такі вже і нереальні вимоги. Але чомусь у нашій країні суто «комунальна» проблема перетворюється ледь не на загальнодержавну чи навіть політичну: зі зміною керівників уряду та міністерств доводиться починати «ходіння по інстанціях» спочатку. Тому і відкладається знову і знову запуск новітнього обладнання. Тому і чекають терпляче пацієнти, а дехто, не дочекавшись, іде з життя. Черговий підземний вибух (не дай, Боже!) спровокує «вибух» чиновницької уваги до цих проблем. Але сумний досвід стверджує: минеться, забудеться.

Аварія на шахті «Україна» державної холдингової компанії «Селидіввугілля» змусила владу ще раз заговорити про попередження таких трагедій. Своім рішенням Верховна Рада України затвердила не лише виділити для допомоги родинам загиблих 4 мільйони гривень, а й спрямувати 2 мільйони на потреби опікового центру Інституту невідкладної та відновної хірургії. Однак голос директора інституту в слухавці не був сповнений оптимістичних нот: у Мінпаливенерго, яке має виділити ці кошти, не знають, коли надійдуть гроші. Чергова «бульбашка» для публіки? Не хотілося б розчаровувати читачів, але, схоже, остатньому постанову спіткає доля попередніх.

Ліна КУЦЬ.
Фото Олексія БУДЬКА та Сергія ВАГАНОВА.

Чи можна захиститися від халатності у білих халатах?

АКТУАЛЬНО

(Початок на 1-й стор.).
Чи багато в Україні випадків лікарських помилок? Ці суперечки нерідко для потерпілого закінчуються вельми сумно. Судова практика у таких справах — мізерно мала, а от самих випадків багато. Наприклад, боляче було дивитися на молоде подружжя, що втратило 8-місячну дочку з вини медсестри, котра була напідпитку і не надала вчасно належної допомоги, та ще й ввела дитині ліки, в яких закінчився термін придатності.

З другого боку — знайти фахівця, який міг би дати висновок з неякісно проведеного, наприклад, протезування ротової порожнини, дуже важко. На жаль, не краща ситуація і з платними закладами: після некваліфіковано зробленого абортів в одній з таких лікарень за життя постраждалої жінки потім боролися фахівці іншої. Дати висновок щодо цього вони відмовилися.

Чи кричущий випадок, що приголомшив усю Україну, коли в стоматологічному кріслі на очах у матері померла від уколу дочка. На семінарі «Лікарські помилки та захист споживачів», що проходив у цьому місті, мама загиблої дівчинки звернулася із запитанням: що ж робити? У залі було чимало ме-

дичних працівників Сумської області, а також представники правоохоронних органів, однак ніхто з них не запропонував своєї допомоги. Звичайно, такі ситуації складні і юридично, і психологічно, тому їх не так просто розв'язувати. На жаль, величезна кількість справ просто кане в Лету через те, що лікарі приховують медичні документи, фальсифікують їх або просто не роблять потрібних та об'єктивних записів. Як наслідок: факт помилки чи недбалості постраждалих довести не може. Однак набагато важливіша інша причина — горезвісна корпоративна лікарська етика. Лікарі стоять один за одного горою, коли постає питання про відповідальність перед пацієнтом. У такому разі юристи безсилі, оскільки без допомоги фахівців довести лікарську помилку вкрай важко. Тому нерідко постраждалий залишається сам на сам зі своєю бідою.

Анекдот у тему

— Скажіть, лікарю, я житиму?
— А який сенс?

До речі, у містах при управліннях охорони здоров'я працюють спеціальні комісії, що розгляда-



Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА

ють скарги на дії лікарів. Однак про їхнє існування майже ніхто не знає, а ефективності та об'єктивності в їхній роботі жодної, адже рішення за скаргами приймають також лікарі, які свого брата завжди захистять, знову-таки через «лікарську солідарність». А ще через побоювання: «Чи не опилюся завтра я у такій самій ситуації?» В кулуарах медики так і кажуть: ми ніколи нічого не напишемо проти лікаря. Тому вкрай важко знайти посправжньому незалежних та об'єктивних експертів, які могли б надати суду об'єктивні свідчення і акт експертизи.

Зрозуміло, що в ідеалі лікарі мають бути професійними, чесними перед собою, хворими і Богом. Але, на жаль, на практиці буває

не так. Тому суспільству необхідно створити таку систему і закони, які не давали б змоги несумлінним горе-лікарям уникати відповідальності, а лікарів, не винуватих у тому, що сталося, змогли захистити. Тому для об'єктивності в таких суперечках потрібний незалежний орган. Мабуть, він має складатися з медиків із різних міст України (можливо, не лише України), юристів, інших фахівців. Це забезпечить незалежність від місцевих обласних управлінь охорони здоров'я під час прийняття висновків.

Не варто забувати, що лікарі також бувають пацієнтами. Тому юристам і медикам необхідно знайти контакт та взаєморозуміння. Схоже, час сідати за стіл переговорів.

Світлана ТОРОПЧИНА-АГАЛАКОВА, адвокат, віце-президент Української асоціації споживачів.

Зуб за зуб, або Чи має стоматолог давати гарантію на пломбу?

Хто з нас знає, чи передбачений гарантійний термін на пломбу чи зубний протез? На жаль, таких мало. А ті гарантійні талони, які дають пацієнтам деякі стоматологи, ми сприймаємо скоріше як особисту добру волю лікаря.

Насправді в Україні є обов'язковий для всіх лікарів «Галузевий медико-економічний стандарт надання стоматологічної допомоги...». У ньому регламентовано все: критерії визначення медзакладів, докладний класифікатор процедур, зокрема і кількість часу у хвиликах, який витрачають на їх проведення, вимоги до професійного рівня лікаря-стоматолога (обов'язкові, спеці-

альні знання), гарантійні терміни збереження пломби з різних матеріалів тощо.

Безперечно, всі нормативи описувати не будемо, але основні орієнтири, котрі допоможуть будь-кому, хто сідає в стоматологічне крісло, назвемо.

Гарантійний термін збереження пломби залежить від використаних матеріалів, а також від рівня медзакладу, де її ставлять. Приміром, цементна, у будь-якому разі, має простояти не менш як шість місяців; встановлена у стоматкабінетах пломба з амальгами — шість місяців (у поліклініці — рік); пломбі з використанням композитів та світлополімерного матеріалу приписано утриматися від шести місяців до року залежно від рівня стоматологічного закладу та класу порожнини зуба. Таким чином, якщо пломба не витримала належний термін, пацієнт має право звернутися до лікаря, який її встановлював, і вимагати безплатного відновлення. Варто зазначити, що вказані стандарти діють і у разі, якщо лікар «забув» видати гарантію. Од-

нак фахівець може поручитися і за триваліший, ніж зазначено у стандарті, термін служіння пломби — це є показником якості його роботи.

Якщо пацієнт сумнівається в кваліфікації фахівця, то він має право впевнитися, чи відповідає лікар вимогам стандарту: чи має диплом про закінчення стоматологічного факультету або зуболікувального відділення, відповідний атестат чи сертифікат, документи про закінчення спеціальних курсів і т. ін. У адвокатській практиці відомі випадки, коли лікарі-стоматологи намагаються розширити практику, займаючися протезуванням попри те, що не мають права на це. Один такий «ескулап» узявся за протезування майже всієї порожнини рота клієнта, внаслідок чого той став стоматологічним інвалідом.

Але все це не означає, що, підстрахувавшись гарантійним талоном, пацієнти можуть розслабитися. З метою збереження власного здоров'я та вмісту гаманця необхідно дотримуватися всіх приписаних лікарем рекомендацій.

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

Чи задоволені ви медичним обслуговуванням у нашій країні? І чи доводилося вам стикатися з лікарськими помилками?

Роман УСЕНКО, 22 роки (безробітний):



вала молода лікарка, котра вдень і вночі була поруч. **Толя КАЛИНОВСЬКИЙ, 15 років (учень 8-го класу):**

— Я задоволений лікарями. Одного разу я зламав ногу і вони мені допомогли. І від батьків не чув, щоб були не задоволені ставленням людей у білих халатах. У нас у родині такі питання навіть не обговорюємо.

Валентин Федорович, 63 роки (пенсіонер):

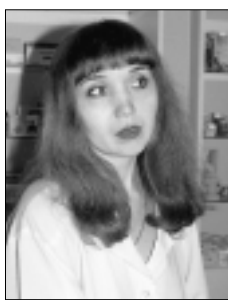


— Я давно не був у лікарів, тому не можу казати про сучасну медицину. Колись 1972 року мене поклали до лікарні. Головний лікар і терапевт були моїми добрими знайомими. Вони від душі намагалися зробити якнайкраще, але не змогли через низький рівень професіоналізму. Я вживав антибіотики декілька днів — жодного поліпшення. Потім з'ясувалося, що таблетки слід було приймати лише один день. А нині, аби наважитися піти до лікарів, потрібні дві умови — гроші та впевненість в тому, що ви потрапите до класного фахівця. Та краще бути здоровим!

Віта МАКОВСЬКА, 36 років (вчителька):

— Я не часто хворію, тому важко сказати. Друзі іноді скаржаться на лікарів. А щоб не було таких прецедентів, необхідна компетентність ескулапів. Треба, щоб лікарями ставали за покликанням. Хоча в кожній родині є виронок. Я не вважаю, що ми щось змінимо, людина має сама змінювати свої погляди, ставлення до життя та оточення. Насамперед необхідна доброта.

Лариса ВАЩЕНКО, 32 роки (завідувачка аптеки):



— Треба підвищити лікарям зарплату, а решта дасться. Я пишаюся своєю професією. Лікарі за копійки роблять дива. Мені не доводилося стикатися з лікарськими помилками, але знайомі іноді розповідають про такі неприємні моменти. Але хто ж не помиляється? Часто-густо люди звертаються до медиків в останній момент, приходиш — а лікар розводить руками... Хто винний у таких випадках?

Костянтин Олександрович, 31 рік (менеджер з туризму):

— Не подобається мені наша медицина. Усі хороші лікарі давно вийшли за кордон. У нашій країні кому платиш гроші — той добре лікує. Минулої зими захворів на ангіну, прийшов до поліклініки, а лікарі не захотіли мене лікувати. Злякалися відповідальності. Довелося за швидкою допомогою звертатися до лікарні.



Оля, 25 років (абітурієнтка):

— Мені все подобається. Хоча медичним працівникам треба підвищувати зарплатню. Лікарям слід бути уважнішими, а пацієнтам — берегти своє здоров'я.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Сторінку підготували
Надія ГОРБАТЮК та Наталя ЯРЕМЕНКО.
Телефон 446-61-13.

Під корогвою гетьмана Богдана

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

Уже вкотре спливали рефреном гіркі Тарасові рядки. На місці славетної резиденції Богдана Хмельницького, неприступної фортеці гетьмана Дорошенка, під час відвідин Чигирина, він побачив велику Руїну. Защеміло бодем поетове серце. Схилилася у зажурі голова. На папір лягли добре відомі тепер слова: «Чигирине, Чигирине, все на світі гине, І святая твоя слава, мов пилина лине...»

Спасибі, Тарасе, за пересторогу. Дякуючи Всевишньому, не все загинуло. Не все пропало «за вітрами холодними». Через 350 літ повернулися до «святого Чигирина» гетьманські скарби. Щоправда, не назавжди. Бо збережені не нащадками «славних прадідів великих», а колишніми союзниками. Навіть супротивниками. Бо й вони, «ляхи», ще у сімнадцятому столітті, глибоко усвідомлювали, якої величі полководцю, якого історичного масштабу діячеві, належали військові реліквії...

Найважливіші символи гетьманської влади

Вклонитися корогві-прапору, булаві, шаблі, які тримав у своїх руках видатний державотворець, вийшли всі жителі стародавньої української столиці. До Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», де розмістилася експозиція унікальних скарбів часів козаччини, приїхали посадовці з Києва, з усіх областей центрів держави. Як колись, «за Хмеля», прибули дипломати з Росії, Польщі, Швеції...

За історичними свідченнями очевидців, тоді, в XVII столітті, іноземних гостей Богдана Хмельницького зустрічав у Чигирині і проводжав оркестр. Нині, на Замковій горі, де височить могутня постаць полководця, творця Української держави, Черкаський державний заслужений український народний хор вітав прибулих козацьким маршем.

Після велелюдного вшанування Великого Гетьмана, настала найвروحистіша мить. У музеї Богдана Хмельницького відкрилася експозиція символів гетьманської влади та особистих речей славетного державного діяча. Перед очима чигиринців та гостей постали національні святині українського народу: гетьманські корогва-прапор, булава, а також шабля, кубок, кухоль, водосвятна чаша, шапка, нагай Богдана Хмельницького.

За літописом Самійла Величка, вперше рука Богдана Хмельницького торкнулася гетьманських клейнодів 1648 року. Тобто після того, як його було проголошено гетьманом Війська Запорозького. Літописець засвідчив, що з військової скарбниці січовий писар з кількома курінними отаманами та іншим значним товариством, принесли до козацької ради військові клейноди і вручили їх Хмельницькому: корогву королівську, златописану, дуже гарну, бунчук з позолоченою галкою і деревком, позолочену булаву, «майстерно виготовлену і камінням дорогоцінним прикрашену».

Київський науковець, сучасний дослідник гетьманських клейнодів Юрій Савчук простежив неповторну долю стародавніх козацьких реліквій, розкиданих по історичних музеях Європи.

Власне, про належність корогви-прапора Богданові Хмельницькому вперше було оголошено Юрієм Савчуком лиш у 1998 році, на міжнародній

непрочитаним залишається зміст емблематичної композиції, інші таємниці козацької святині.

У музейних колекціях іншої країни — Польщі, зберігається гетьманська булава Богдана Хмельницького. Її нинішній власник — Музей Війська Польського. Булава, як один з найголовніших знаків гетьманського достоїнства, виготовлена з рога носорога, набитого сріблом й інкрустована слоновою кісткою. Під час Другої світової війни унікальна пам'ятка зазнала пошкодження. Проте в «Альбомі творів мистецтва...», виданому в 1881 році у Варшаві, опубліковано першу і досі єдину відому фотографію неущкодженої булави Б. Хмельницького.

«Що під Зборовом і Збаражем слави заробили...»

Почесне місце серед особистих речей найвеличнішого козацького гетьмана, котрі експонують у ці дні в Чигирині, посідає шабля Богдана Хмельницького. Привезли її з Польщі, де вона зберігається у фундації князя Чарторизьких у Кракові.

Польському дослідникові Станіславу Сьвежу вдалося майже повністю прочитати викарбувані на шаблі слова: «Що під Зборовом, Збаражем слави заробили (інші під Берес-



Корогва-прапор Богдана Хмельницького.

фразі про «ляхів своїх» криється докір козацькій голоті, яка під Берестечком виявила особливу недовіру до козацької старшини (серед якої була й чимала частка української та польської шляхти) та своєю панічною втечею («в скок утікати») чималою мірою поглибила поразку.

На жаль, сучасний стан козацької шаблі невтішний: чимала частина поверхні знищена іржею, лезо надшерблене. Та все-таки поміж уцілілих оздоблень зберігся викарбуваний золотом портрет людини, що належала, без сумніву, до найвищих тогочасних суспільних станів. Науковці припускають, що це досі невідоме зображення Богдана Хмельницького. Втім, лиш спеціальні дослідження зможуть у майбутньому розкрити чимало таємниць неоціненної реліквії лицарської доби.

Великий інтерес викликають також особисті речі гетьмана: розкішний кубок зі слонової кістки оздоблений 48 перлинами, водосвятна чаша з гербом Війська Запорозького та ініціалами її власника, масивний нагай з більш як однометровим бичем, виготовлений з сириці і всередині наповнений волоссям, шапка Богдана Хмельницького. Так само, як і кілька сторіч тому, ці речі розповідають про їх володаря багато. І насамперед про його фізичну міць і силу духу, тверду волю і непохитність.

Так розпорядилася її Величність Історія, що скарби української козацької минувшини розсіялися по музеях тих євро-

пейських держав, правителі котрих у XVII сторіччі вершили долі народів Старого Світу. На жаль, до проголошення незалежності України наші дослідники не мали змоги працювати з іноземними історичними джерелами. Та й теми козацтва й Гетьманщини асоціювалися тоді з жупелом комуністичної ідеології — націоналізмом...

П'ять уроків Богдана Хмельницького

Акцію ознайомлення з історичними реліквіями часів Національно-визвольної війни започаткував торік голова Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття», народний депутат України Богдан Губський. Закоханий у козаччину, захоплений непересічною постаттю Великого Гетьмана, полководця, державотворця, дипломата Богдана Хмельницького, економіст-кібернетик за фахом, Губський став ще й істориком, дослідником гетьманської спадщини. Завдяки «парадоксальним ідеям» молодого доктора економічних наук та його «інтегральному» ентузіазмові, торік відбулися двосторонні переговори українських науковців з колегами Польщі, Швеції, Росії. Те, що колись уявлялося нездійсненним — здійснилося. Унікальні пам'ятки-скарби України, які зберігалися у державних колекціях європейських музеїв, прибули на Батьківщину. Поки що на півроку.

А Богдан Губський, «заглибившись по серце» у лицарські часи, звязав за перо і написав історичну розвідку про найвідомішого в Європі XVII століття українця. Того «володаря України», котрий за десять років безперервної боротьби змусив найвельможніших правителів тогочасного світу говорити про себе і про свою державу з глибокою повагою. І незмінно рахуватися з її думкою. До гетьманської резиденції у Чигирині щороку прибувало по десять—одинадцять іноземних посольств з «чоловбитними» від могутніх правителів Європи та Азії. «Іх величності» королі, князі, царі і хани пропонували Хмельницькому дружбу і «вигідні союзи».

— Ми мусимо довічно пам'ятати п'ять історич-

них уроків цієї видатної особистості, — ділився у Чигирині своїми роздумами Богдан Губський. — Це насамперед уміння гетьмана, навіть у тяжких умовах війни, добитися економічної незалежності козацької держави. Побудувати і озброїти найбільшу в Європі армію. Маневруючи між різнобічними інтересами супротивників та союзників, утвердити міжнародний авторитет України-Руси. Сформувати принципи національної ідеї, котра, утвердившись у ментальності українців, стала гаслом їхніх визвольних змагань у XVII—XX століттях.

— І, врешті, найголовніше, — підкреслив мій співрозмовник, — Богдан Хмельницький був першим і, на жаль, останнім політиком в історії України XIII—XX століть, котрий не тільки переміг у війні, а й зумів об'єднати різні класи, стани і групи тогочасного суспільства на побудову незалежної соборної Української держави. А нам сьогодні, і через 350 літ після епохи Великого Гетьмана, заважають будувати самодостатню державу розбрат і чвари, непорозуміння й амбіції, жадоба влади. Переборемо себе, врахуємо уроки батька української державності (бути Україні!) — широко завершив свою думку автор великомасштабної історичної програми «Знати минуле для майбутнього» Богдан Губський.

Післямова

Чи повернуться гетьманські клейноди та особисті речі славетного Хмельницького в Україну назавжди? Це хвилює нині кожного, хто приходить до Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», щоб оглянути, долучитися внутрішнім зором і душею до святинь українського народу. За попередніми домовленостями з власниками реліквій виставка пам'яток козацької доби буде розгорнута у Шевченківському національному заповіднику в Каневі. Згодом — у Львові. Одночасно триватимуть переговори з музеями Стокгольма, Кракова, Варшави, Москви про передачу Україні її національних святинь, «оберегів історичної пам'яті».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото автора.



Народні депутати України від Черкащини Богдан Губський, Віктор Тимошенко та Сергій Терещук після урочистого відкриття виставки обговорюють шляхи повернення українських історичних скарбів з чужини на рідну землю.

твердити належність прапора Хмельницькому, і відтворити його багатовікову одісею. Втім, зазначив Юрій Савчук, наукові студії над «білим прапором з червоною лиштвою, золотими літерами і зірками», не вичерпані. Адже

течком нагло втратили) не було на ляхів своїх пориватися і з Б. (Берестечка) (?). — Автор дослідження) зараз в скок утікати, тоби нашої славі не було утрати 1652».

Можливо, прокоментував текст Юрій Савчук, у



Водосвятна чаша Богдана Хмельницького.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Донецької області (83048, Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 33/92 Б КСП «Україна», 85400, Донецька область, м. Селидово, вул. Красноармійська, 39, код ЗКПО 00695456, р/р № 26007301490158 в АК ПІБ м. Слидове, МФО 334312. Розпорядником майна призначено Леснікова С. С, ліцензія № 249555. Претензії крдиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

БАТ «Нікопольська швейна фабрика «Надія»
повідомляє про відміну проведення аукціону з продажу цілісного майнового комплексу. В зв'язку з чим, об'яву в газеті «Голос України» від 27.06.2002 № 115 вважати недійсною.
Згідно ухвали Дніпропетровського господарського суду від 16.07.2002 ліквідатором підприємства призначено Горбову О. І. (ліцензія № 249991).
Реквізити підприємства-боржника: м. Нікополь, вул. Запорізька, 49, п/р 2600110904511 в Нікопольському філіалі АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305114.
Голова комітету кредиторів — Ярова В. Ф. Телефон для довідок: (05662) 2-50-12.

Хозяйственным судом Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а, тел. 47-88-63) вынесено решение о признании банкротом и открыта ликвидационная процедура по предприятиям:
ООО «Агровест», ОКПО 20292967, 52009, п. Опытный. Днепропетровская обл. Днепропетровского района, дело № Б 26/215/01 от 08.11.2001 г., р/с 26009132034001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299.
ООО «Промстрой» ОКПО 24440821, 51900 г. Днепродзержинск, ул. Бойко, 17, р/с 26004000241000 в Днепродзержинском филиале АКБ «Аваль», МФО 306663.
Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Котенко Александр Сергеевич (0562) 34-20-14, 34-20-15.
Заявления кредиторов принимаются ликвидатором по адресу: 49098, г. Днепропетровск, а/я 4950.

ЗАТ «Спільне будівельне акціонерне товариство «Поляр-Україна» оголошує про проведення чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 10 вересня 2002 р. о 15.00 год. в офісному приміщені за адресою: 01054 м. Київ, вул. Тургенівська, 16.
Порядок денний:
1. Про фінансовий стан акціонерного товариства.
2. Про продовження повноважень керівних органів акціонерного товариства.
3. Різне.

До уваги акціонерів
БАТ «Харцизький трубний завод»
Правління БАТ «Харцизький трубний завод» повідомляє, що на вимогу акціонерів, які володіють понад 10 % акцій Товариства, порядок денний Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 10 серпня 2002 року, доповнено таким питанням:
Про внесення змін в програму інвестування коштів згідно Концепції розвитку БАТ «Харцизький трубний завод» на 2001 — 2006 роки.
Правління БАТ «Харцизький трубний завод».

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) ухвалою від 21 червня 2002 р. порушив провадження у справі № 4/24 про банкрутство боржника — Відкритого акціонерного товариства «Рівненський комбінат хлібопродуктів» (33000, м. Рівне, вул. Біла, 35, п/р 26007300105798 в РОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 333012, Код ЄДРПОУ 00955727).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Германа Геннадія Юхимовича, ліцензія серії АА № 047700 від 20.09.2001 р. Тел. (0362) 23-08-90.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський Суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою по справі № Б 15/1476/01 визнав БАТ «Павлоградське АТП 11208» (код ЄДРПОУ-03113561, 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Дніпровська, 172), та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідаційна комісія (49044, м. Дніпропетровськ, 44, а/с 2725).

Товариство з обмеженою відповідальністю — «ОКТАН-2000», яке знаходиться за адресою: м. Київ, пр-кт Червоних козаків, 9», ідентифікаційний код: 31119322, повідомляє про свою ліквідацію.
Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

БАТ «Об'єднаний комерційний банк», м. Сімферополь, вул. К. Лібкнехта, 5		
Звіт про прибутки та збитки (тисяч гривень)		
	01.07.02	
Доходи	13896	
Процентні доходи	8728	
Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	354	
Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	6872	
Процентні доходи за кредитами органам загального державного управління	307	
Процентні доходи за кредитами фізичним особам	1195	
Комісійні доходи	2094	
Комісійні доходи за операціями з банками	14	
Комісійні доходи за операціями з клієнтами	2080	
Результат від торговельних операцій	2167	
Інші банківські операційні доходи	883	
з них: штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	11	
Дивідентний дохід	2	
Інші небанківські операційні доходи	24	
Витрати	13672	
Процентні витрати	5651	
Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	1029	
Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	637	
Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	882	
Процентні витрати за коштами фізичних осіб	3103	
Комісійні витрати	418	
Інші банківські операційні витрати	400	
з них: штрафи, пені, що сплачені за банк. операціями	0	
Інші небанківські операційні витрати	4541	
Витрати на утримання персоналу	2568	
Основна і додаткова заробітна плата	1881	
Внески на державне соціальне страхування	659	
з них: збір на соц. страхув. на випадок безробіття	39	
Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	28	
Сплата податків		
та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	251	
Податок на землю	7	
Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	244	
Витрати на утримання основних засобів		
та нематеріальних активів	537	
Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	91	
Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	7	
Амортизація	439	
Інші експлуатаційні витрати	619	
Витрати на телекомунікації	351	
Супутні небанківські операційні витрати	120	
Інші небанківські операційні витрати	95	
Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	2662	
Відрахування у резерви	2640	
Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість	22	
Прибуток (збиток) до сплати податку	224	
Чистий прибуток (збиток)	224	
Баланс (тисяч гривень)		
	01.07.02	
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ	21267	
Кошти в інших банках	8969	
Цінні папери на продаж	2657	
Кредити та заборгованість клієнтів	68194	
Інвестиційні цінні папери	4186	
Основні засоби та нематеріальні активи	7445	
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	3784	
Нараховані доходи до отримання	3882	
Інші активи	27253	
Усього активів	147637	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	10126	
Кошти клієнтів	107314	
Нараховані витрати до сплати	556	
Інші зобов'язання	884	
Усього зобов'язань	118880	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	28500	
Акції,		
викуплені в акціонерів	-2978	
Результат поточного року	224	
Резерви	205	
Результати переоцінки	26	
Нерозподілений прибуток	2780	
Усього власного капіталу	28757	
Усього пасивів	147637	
Председатель Правления	Нефёд Роман Борисович	
Главный бухгалтер	Кинёва Любовь Николаевна	

АКБ «Технобанк»

Адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Набережна ім. Леніна, 29
Тел.: (0562) 356967, 3 22109

Баланс АКБ «Технобанк» на 01.07.2002

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Сума
Активи		
1.	Кошти та залишки в НБУ	325
2.	Кошти в інших банках	4372
3.	Цінні папери на продаж	1780
4.	Кредити та заборгованість клієнтів	33872
5.	Основні засоби та нематеріальні активи	2283
6.	Інші активи	3455
7.	Усього активів	46087
Зобов'язання		
8.	Кошти банків	8982
9.	Кошти клієнтів	8987
10.	Інші залучені кошти	7924
11.	Усього зобов'язань	25893
12.	Власний капітал	
13.	Статутний капітал	20026
14.	Інші фонди	510
15.	Прибуток	-342
16.	Усього власного капіталу	20194
17.	Усього пасивів	46087
Керівник		Козюк А. О.
Головний бухгалтер		Котовець О. І.

Звіт про прибутки та збитки АКБ «Технобанк» на 01.07.2002

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний період
1.1.	Процентний дохід	3965
1.2.	Процентні витрати	-2157
1.	Чистий процентний дохід	1808
2.1.	Комісійний дохід	124
2.2.	Комісійні витрати	-22
2.	Чисто комісійний дохід	102
3.	Чистий торгівельний дохід	38
4.	Інший операційний дохід	25
5.	Операційний дохід	973
6.	Загально-адміністративні витрати	1493
7.	Прибуток від операцій	480
8.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-991
9.	Прибуток до оподаткування	-511
10.	Податок на прибуток	-103
11.	Прибуток (збиток) після оподаткування	-614
12.	Чистий прибуток (збиток)	-614

Керівник
Головний бухгалтер

Козюк А. О.
Котовець О. І.

Господарський суд Донецької області (83048, Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 32/956, ЗАТ «Селидівський завод продтоварів», 85400, Донецька область, м. Селидово, вул. Красноармійська, 134, код ЗКПО 00375869, р/р № 260051802953 у Селидівському відділенні ДОФ АК УСБ ТО-БО № 180, МФО 334011. Розпорядником майна призначено Леснікова Євгенія Євгеновича, ліцензія № 249555. Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правление Акционерного общества закрытого типа «Щит» уведомляет о проведении общего собрания акционеров, которое должно состояться 06.09.2002 г. в 10.00 по адресу: 68094, Украина, Одесская обл., г. Ильичевск, 5. Моррыпорт со следующей повесткой дня:
1. Реорганизация АОЗТ «Щит» в ООО «Щит».
2. Утверждение учредительных документов ООО «Щит».
3. Избрание органов управления ООО «Щит».
4. Предоставление полномочий на осуществление всех действий при реорганизации АОЗТ «Щит» в ООО «Щит».

Господарський суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) порушив справу № 9/25 від 14.05.2002 р. про банкрутство житлово-експлуатаційної контори № 2 (33000, м. Рівне, вул. Шевченка, 45, р/р 26006300106002 в РСФ УСБ м. Рівне, МФО 333013 ЗКПО 02781705) ухвалою суду розпорядником майна ЖЕК-2 призначено арбітражного керуючого Маслянчук Л. Н. ліцензія № 047970.
Претензії кредиторів та заявки санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Українсько-американське товариство з обмеженою відповідальністю «Ексімпром», юридична адреса: 69061 м. Запоріжжя, пров. Зустрічний, 3-а, зареєстровано відділом реєстрації та єдиного реєстру Запорізької міської Ради, 06 вересня 1999 р., повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з моменту оголошення.

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) порушив справу № 8/30 про банкрутство Житлово експлуатаційної контори №1 (юридична адреса — м. Рівне, вул. Вербова, 20 розрахунковий рахунок 26000300106020 у Рівненській філії Укрсоцбанку м. Рівне, МФО 333012, код ЗКПО 05478634).
Ухвалою суду від 16.05.2002 року розпорядником майна ЖЕК-1 призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну ліцензія № АА 249667.
Претензії кредиторів та заяви санаторів примаються протягом місяця з дня публікації.

ОАО Никопольская швейная фабрика «Надія» сообщает, что подача заявлений по внесению покупателями регистрационного взноса на приобретение целостного производственного и имущественного комплекса предприятия истекает 27.07.02 г. согласно ранее опубликованного сообщения в газете «Голос Украины» от 27.06.02 г. № 115 (2866)

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВОВ, 3а) порушив справу про банкрутство:
1. Справа № 10/256 Колективного сільськогосподарського підприємства імені «Артема», код ЄДРПОУ 00847498, юридична адреса: 92755, Луганська обл., Старобільський район, с. Малохатка, р/р 26003320045001 в Старобільському ТОБО Луганської дирекції АК АПБ «Україна», МФО 304698. Розпорядник майна арбітражний керуючий — Бут Михайло Вікторович, ліцензія № 249813 від 22.10.2001 (91055, г. Луганськ, вул. Московська, б. 1, кв. 348).
Заяви й претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.
2. Справа № 9/306 Колективного сільськогосподарського підприємства імені Карла Маркса, код ЄДРПОУ 03739616, юридична адреса: 92713, Луганська область, Старобільський район, с. Верхня Покровка, р/р 26000320037001 в Старобільському ТОБО Луганської дирекції АК АПБ «Україна», МФО 304698. Розпорядник майна арбітражний керуючий — Бут Михайло Вікторович, ліцензія № 249813 від 22.10.2001 р. (91055, м. Луганськ, вул. Московська, б. 1, кв. 348).
Заяви й претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Звіт про фінансові результати			
ЗАТ КБ "Донкредитінвест" за 2 квартал 2002 року			
		(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	01.07.2002р.	01.01.2002р.
1.1	Процентний дохід	5367	10175
1.2	Процентні витрати	-467	-307
1	Чистий процентний дохід	4900	9868
2.1	Комісійний дохід	13267	19099
2.2	Комісійні витрати	-900	-2466
2	Чистий комісійний дохід	12367	16633
3	Дивідендний дохід		
4	Чистий торговельний дохід	83	-609
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій		
7	Інший операційний дохід	17	8
8	Операційний дохід	17367	25900
9	Загальноадміністративні витрати	-11474	-13284
10	Витрати на персонал	-383	-589
11	Прибуток від операцій	5510	12027
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-2045	-7432
13	Прибуток до оподаткування	3465	4595
14	Податок на прибуток	-1221	-1543
15	Прибуток після оподаткування	2244	3052
16	Непередбачені доходи/витрати		
17	Чистий прибуток/ збиток банку	2244	3052

Балансовий звіт ЗАТ КБ "Донкредитінвест" станом на 01 липня 2002 року			
Рядок	Найменування статті	01.07.2002р.	01.01.2002р.
АКТИВИ			
1	Кошти та залишки в НБУ	18025	14351
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ		
3	Кошти в інших банках	27945	37400
4	Цінні папери на продаж		
5	Кредити та заборгованість клієнтів	61953	51790
6	Інвестиційні цінні папери	5	
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ		
8	Основні засоби та нематеріальні активи	20415	21174
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів		
10	Нараховані доходи до отримання	36	417
11	Інші активи	7579	6277
12	Усього активів	135958	131409
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків	3400	11000
14	Кошти клієнтів	10950	5802
15	Інші депозити	19115	15183
16	Боргові цінні папери, емітовані банком		
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів		
18	Нараховані витрати до сплати	19	117
19	Інші зобов'язання	1476	324
20	Усього зобов'язань	34960	32426
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
21	Статутний капітал	82084	82084
22	Капіталізовані дивіденди	2280	
23	Акції, що викуплені в акціонерів	-374	-145
24	Емісійні різниці		
25	Резерви	1370	598
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	13394	13394
27	Нерозподілений прибуток	2244	3052
28	Усього власного капіталу	100998	98983
29	Усього пасивів	135958	131409

Голова Правління
Головний бухгалтер

В.І.Славінський
Н.І.Монастирна

Уважаемые акционеры ОАО «Укрхимэнерго»!

В соответствии со ст. 43 Закона Украины «О хозяйственных обществах», акционер ООО «Торговый дом «Союзпродукт», владеющий более, чем 10% акций, дополнил повестку дня общего собрания акционеров ОАО «Укрхимэнерго» следующими вопросами:

- Отзыв и избрание членов Совета АО.
- Избрание председателя Правления АО.

Напоминаем, что собрание состоится 11.08.2002 г. по адресу: г. Северодонецк, Луганской области,

Баланс АБ "Муниципальный" на 1 липня 2002 року			
		(тис. грн)	
Рядок	Найменування статті	01-07-2002 р.	01-01-2002 р.
АКТИВИ			
1.	Кошти та залишки в НБУ	6234	6983
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	14235	11535
4.	Цінні папери на продаж	2101	5700
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	98151	94129
6.	Інвестиційні цінні папери	6953	351
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	9799	8881
9.	Нараховані доходи до отримання	4299	1647
10.	Інші активи	1849	329
11.	Усього активів	143621	129555
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
12.	Кошти банків	29892	23362
13.	Кошти клієнтів	75821	69054
14.	Інші депозити	0	0
15.	Боргові цінні папери емітовані банком	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	2261	1495
17.	Інші зобов'язання	8599	10778
18.	Усього зобов'язань	116572	104688
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
19.	Статутний капітал	11700	11700
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	10	10
23.	Резерви	3085	3085
24.	Результати переоцінки	1387	1387
25.	Нерозподілений прибуток у тому числі,	10866	8684
26.	Сума переоцінок при вибутті необоротних активів	0	0
27.	Усього власного капіталу	27049	24866
28.	Усього пасивів	143621	129555
Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)		0	0

Звіт про прибутки та збитки АБ "Муниципальный" на 1 липня 2002 року			
		(тис. грн)	
Рядок	Найменування статті	01-07-2002 р.	01-07-2001 р.
1.1.	Процентний дохід	12590	8525
1.2.	Процентні витрати	-7392	-3725
1.	Чистий процентний дохід	5198	4799
2.1.	Комісійний дохід	1177	1596
2.2.	Комісійні витрати	-86	-77
2.	Чистий комісійний дохід	1091	1519
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	691	189
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	6	11
8.	Операційний дохід	6986	6518
9.	Загальноадміністративні витрати	-2555	-2125
10.	Витрати на персонал	-1680	-1411
11.	Прибуток від операцій	2751	2983
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-568	-768
13.	Прибуток до оподаткування	2182	2215
14.	Податок на прибуток	0	0
15.	Прибуток після оподаткування	2182	2215
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	42
17.	Чистий прибуток/збиток банку	2182	2257

Голова правління АБ "Муниципальный"
Головний бухгалтер АБ "Муниципальный"

Н. І. Замкова
Т. О. Соболева

Гвардейский проспект, 2а.
Регистрация участников собрания: с 8.00 до 11.00.
Начало работы собрания: в 11.30.
Для участия в собрании акционерам необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, представителем акционеров — доверенности на право участия в собрании, оформленные в соответствии с действующим законодательством.
Телефон для справок: (06452) 4-13-15.

Правление.

Баланс АТ"Кредит Банк (Україна)" на 30.06.2002р.		
		(тис.грн.)
Рядок	Найменування статті	
АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	68 681
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	
3.	Кошти в інших банках	9 672
4.	Цінні папери на продаж	94 943
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	1 960
6.	Інвестиційні цінні папери	441 875
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	5 201
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	0
9.	Нараховані доходи до отримання	72 797
10.	Інші активи	4 652
11.	Усього активів	18 182
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		717 963
12.	Кошти банків	48 345
13.	Кошти клієнтів	526 779
14.	Інші депозити	0
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	8 095
16.	Нараховані витрати до сплати	11 354
17.	Інші зобов'язання	378
18.	Усього зобов'язань	594 951
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	143 549
20.	Капіталізовані дивіденди	0
21.	Акції, викуплені в акціонерів	-78
22.	Емісійні різниці	27
23.	Резерви	1 196
24.	Результати переоцінки	0
25.	Нерозподілений прибуток	0
26.	у тому числі:сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	-21 682
27.	Усього власного капіталу	123 012
28.	Усього пасивів	717 963

Голова Правління
Головний бухгалтер

Кубів С.І.
Хома Т.М.

Звіт про фінансові результати			
АТ"Кредит Банк (Україна)" за 1-е півріччя 2002р.			
		(тис.грн.)	
Рядок	Найменування статті		
1.1	Процентний дохід	48 312	
1.2	Процентні витрати	-30 712	
1.	ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД	17 600	
2.1	Комісійний дохід	12 232	
2.2	Комісійні витрати	-1 660	
2.	ЧИСТИЙ КОМІСІЙНИЙ ДОХІД	10 572	
3.	Дивідендний дохід	39	
4.	Чистий торговельний дохід	5 936	
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	
7.	Інший операційний дохід	572	
8.	ОПЕРАЦІЙНИЙ ДОХІД	34 739	
9.	Загальноадміністративні витрати	-14 754	
10.	Витрати на персонал	-8 654	
11.	ПРИБУТОК ВІД ОПЕРАЦІЙ	11 331	
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-11 218	
13.	ПРИБУТОК ДО ОПОДАТКУВАННЯ	113	
14.	Податок на прибуток	0	
15.	ПРИБУТОК ПІСЛЯ ОПОДАТКУВАННЯ	113	
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	
17.	ЧИСТИЙ ПРИБУТОК/ЗБИТОК БАНКУ	113	
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	

Голова Правління
Головний бухгалтер

Кубів С.І.
Хома Т.М.

Фінансова звітність АБ «ЕНЕРГОБАНК» за II квартал 2002 року

Ліцензія НБУ №46 від 17.12.2001 р.
01001, м. Київ, вул. Лютеранська, 9/9

ЕНЕРГОБАНК

Звіт про прибутки та збитки

Рядок	Найменування статті	(тис. грн.) Сума
1.1.	Процентний дохід	14 103
1.2.	Процентні витрати	9 721
1.	Чистий процентний дохід	4 382
2.1.	Комісійний дохід	4 877
2.2.	Комісійні витрати	761
2.	Чистий комісійний дохід	4 116
3.	Дивідендний дохід	873
4.	Чистий торговельний дохід	1 762
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
7.	Інший операційний дохід	947
8.	Операційний дохід	12 080
9.	Загальноадміністративні витрати	4 420
10.	Витрати на персонал	4 611
11.	Прибуток від операцій	3 049
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	3 005
13.	Прибуток до оподаткування	44
14.	Податок на прибуток	0
15.	Прибуток після оподаткування	44
16.	Непередбачені доходи/витрати	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	44

Голова Правління
Головний бухгалтер

Андрущенко П. В.
Вівчар М. П.

Балансовий звіт

Рядок	Найменування статті	(тис. грн.) на 01.07.02
	АКТИВИ	
1.	Кошти та залишки в НБУ	45 705
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0
3.	Кошти в інших банках	5 180
4.	Цінні папери на продаж	2 342
5.	Кредити та зобов'язаність клієнтів	134 461
6.	Інвестиційні цінні папери	1 202
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	30 023
9.	Нараховані доходи до отримання	7 887
10.	Інші активи	10 423
11.	Усього активів зобов'язання	237 223
12.	Кошти банків	4 875
13.	Кошти клієнтів	188 934
14.	Інші депозити	0
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
16.	Нараховані витрати до сплати	1 962
17.	Інші зобов'язання	11 313
18.	Усього зобов'язань власний капітал	207 084
19.	Статутний капітал	14 451
20.	Капіталізовані дивіденди	0
21.	Акції, викуплені в акціонерів	-5
22.	Емісійні різниці	0
23.	Резерви	6 241
24.	Результати переоцінки	1 510
25.	Нерозподілений прибуток	7 942
26.	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0
27.	Усього власного капіталу	30 139
28.	Усього пасивів	237 223

Балансовий звіт			Фінансова звітність	
			АБ «ЕТАЛОН»	
			на 1 липня 2002 року	
			Ліцензія НБУ №57 від 29.06.1995 р.	
			(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	на 01.07.02	на 01.01.02	
АКТИВИ				
1	Кошти та залишки в НБУ	6 161	31 955	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	
3	Кошти в інших банках	129 776	63 557	
4	Цінні папери на продаж	0	0	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	274 661	233 896	
6	Інвестиційні цінні папери	5 825	4 621	
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	4 511	4 399	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	10 445	9 819	
9	Нараховані доходи до отримання	5 175	4 818	
10	Інші активи	15 300	10 599	
11	Усього активів	451 854	363 664	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
12	Кошти банків	264 582	140 804	
13	Кошти клієнтів	130 139	167 195	
14	Інші депозити	0	0	
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
16	Нараховані витрати до сплати	1 409	523	
17	Інші зобов'язання	12 264	12 382	
18	Усього зобов'язань	408 394	320 904	
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
19	Статутний капітал	21 000	21 000	
20	Капіталізовані дивіденди	0	0	
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0	
22	Емісійні різниці	0	0	
23	Резерви	860	860	
24	Результати переоцінки	0	0	
25	Нерозподілений прибуток	20 899	19 130	
26	Результат поточного року, у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	701	1 770	
27	Усього власного капіталу	43 460	42 760	
28	Усього пасивів	451 854	363 664	

Голова Правління АБ «Еталон»
Заступник Головного бухгалтера

Бутко В. І.
Буяйов Ю. В.

ЧАС НОТ

Одесити співали для англійців

Додому з туманного Альбіону шойно повернулася трупа Одеського академічного театру опери і балету, де вона протягом двох місяців успішно гастролювала з двома спектаклями — операми «Травіата» Дж. Верді та «Севільський цирульник» Дж. Россіні. Така довготривала творча поїздка за рубіж з виступами в півсотні міст здійснена за багато років уперше.

Ще торік «ГУ» писав про кризову ситуацію, що склалася в цьому театрі. Артисти, одержуючи вкрай низьку платню, бідували, а тодішні керівництво театру не вживало жодних заходів, аби хоч якось зарадити злидням. Могли б якоюсь мірою виручити зарубіжні гастролі, та їх не тільки не прагнули організувати, а й ставили перешкоди на шляху тих, хто самотужки на такі гастролі спромігся. Дійшло, в результаті, навіть до короткотермінового страйку оркестрантів... Невдовзі театр очолив

диригент Василь Василенко. Він реанімував у колективі творчий процес, що почав занепадати, повів переговори із зарубіжними організаторами гастролей. Зокрема, англійська компанія «Інтернаціональна опера і балет» почала включати до гастрольних поїздок провідних солістів з Одеси. А тепер ось та ж фірма уклала двомісячний контракт на прокат у Великій Британії «Травіати» й «Севільського цирульника» в постановці одеситів.

Хоча трупа й готувалася до поїздки досить ретельно, проте на такий успіх не сподівалася. Повний аншлаги у самому «Альберт-Холлі», що вміщує п'ять тисяч глядачів! Те ж саме — в Ліверпулі, Манчестері, Оксфорді...

Нині «Інтернаціональна опера і балет» має намір підписати з Одеською оперою ексклюзивний контракт терміном на цілих п'ять років.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

ЩО БУЛО, ЩО БУДЕ

■ **Одеса**

15 липня до Одеси прибули учасники мотопробігу "Рух-2002". Його маршрут проходить містами Росії, України, Молдови, Білорусі та країн Прибалтики. В Південній Пальмірі п'ять днів каталися і відпочивали тисяча байкерів із близького та далекого зарубіжжя. На мотозльоті, крім традиційних перегонів, демонстрації мотоциклів та майстерності їх водіїв, співали музичні групи та проводили жартівливі конкурси татуювань і на найгучніший звук мотоциклетного вихлопу.



Фото Олександра СЕРГО.

■ **Київ**

26 липня в кав'ярні-книгарні "Бабуїн" заплановано презентацію книжки Лади Лузіної "Моя Лоліта" під багатообіцяльною назвою "Маскарадна вечірка - шабаш відьом та русалок". Перша частина передбачається відьомська, друга — русалкова. На вході жінкам обіцяють роздавати атрибути вбрання відьом і русалок, а чоловікам — роги та хвости.

■ **Сочі (РФ)**

27 липня на площі Південного Мола відбудеться міжнародний рок-фестиваль "Рупор", організований в рамках "Року України в Росії". У концерті братимуть участь групи "Мумій Троль", "Воплі Відоплясова", "Сплін", "Green Grey", "Скрябін", "Неонавт". Ведучими 12-годинного нон-стоп-шоу запрошено російського тележурналіста Федора Павлова-Андрієвича та його українську колегу Марію Єфросиніну. Акція проходитиме під патронатом Президента України Леоніда Кучми і Президента Російської Федерації Володимира Путіна.

СТАРОВИНА

Рейками по історії

Під час ремонту трамвайних колій на вулиці Руській у Львові було виявлено фрагменти стіни, що, за оцінками археологів, є рештками так званих Руських воріт, збудованих ще в XIV столітті. Подальші розкопки дали б змогу відкрити таємни-

цю середньовічного Львова, але, на жаль, міська влада вже видала розпорядження про їх припинення. Чому? Чинowników, вочевидь, більше непокоїть вчасне закінчення ремонтних робіт, аніж археологічне послання з минулого.

ДЕСЯТА МУЗА

Депутатський кінопроект: про що знає, про те й знімає

На кіностудії імені Олександра Довженка запущено в роботу недержавний проект — ігровий художній фільм «Дикий табун». Знімають його за романом українського письменника, а нині народного депутата України Віктора Веретенникова. Це друга екранізація його філософської прози. Першу — картину «Втрачений рай», зняту режисером Валерієм Рожком з участю російської актриси Ірини Алфьорової, було відзначено на кількох міжнародних кінофестивалях, а права на її показ придбали Німеччина і Росія.

Цього разу обов'язки сценариста і продюсера кінематографічної версії «Дикого табуна», який знімають на кошти, отримані від реалізації по-

передньої стрічки, виконує сам автор. Дійсність, зображена Веретенниковим у «Дикому табуні», хоча й похмуро неприваблива, зате знайома йому не з чуток — це світ правлячої «верхівки», політичні ігри, симбіоз влади і грошей. Тому кохання головних героїв — молодого народного депутата Дмитра Красножона і журналістки Купави — видається на цьому тлі не надто романтичним...

Зйомки відбувалися у мальовничих куточках Дніпропетровщини і Кіровоградщини. Робота над фінальними сценами триває в кіровоградському райцентрі Олександрія. Творча група планує закінчити фільм до осені, щоб устигнути показати його на кінофестивалі в Ялті.

«Бджілка» українського шоу-бізнесу

Маленька співачка Аліна Гросу спростувала поширену думку про те, що дитина на професійній сцені — це несерйозно. Дівчинка довела своєю трирічною роботою у вітчизняному шоу-бізнесі, що може співати нарівні з дорослими колегами. Шойно вийшов її другий сольний альбом «Бджілка», який відповідає останнім вимогам професійного аудіюринку. Він уміщує десять нових пісень, більшість із яких написано вчителем та творчим керівником Аліни — Іриною Білик, а також модним композитором й аранжувальником Русланом



Квінтою. Після презентації альбому юна поп-діва отримала цікаві пропозиції на співпрацю від російських продюсерських центрів.

ЗНАЙ НАШИХ

Проспівала на третє місце

Киянка Ірина Крапивіна посіла третє місце на конкурсі в рамках першого міжнародного фестивалю молодих виконавців і засобів масової інформації «Морський вузол». Протягом трьох днів у Новоросійську (Краснодарський край РФ) на дев'ять спеціально обладнаних островах — екологічному, дитячому, спортивному, рибалок тощо — проходили яскраві шоу, спортивні змагання, музичні конкурси. Цими днями в Росії саме відзначали День працівників морського та річкового флоту.

ТАМ, ЗА ВИДНОКОЛОМ

Чичеріна втратила «зубну» мудрість



Співачка Юля Чичеріна втратила зуб мудрості. Під час гастролей у Сочі зуб страшенно заболів і роздув شوку солістки. Прибувши до Москви, Юля просто з аеропорту кинулася до кабінету стоматолога. Чичеріна пережила цей

процес не дуже мужньо, отримала величезну рану в яснах і пораду — десять днів сильно не відкривати рота. А музиканти її групи — десятиденну відпустку, спричинену тимчасовою профнепридатністю солістки.

Лариса Доліна не тільки співає, а й дає поради

Російську співачку Ларису Доліну введено до складу Ради при президенті РФ з питань культури і мистецтва. Тепер разом з колегами по раді Михайлом Піотровським, Валерієм Георгієвим, Сергієм Жигуновим, Олександром Калягіним, Костянтин-

ом Райкіним, Микитою Михалковим, Едвардом Радзинським, Олегом Табаковим і Валентином Юдашкіним джазменка «ефективно реалізовуватиме державну політику в галузі культури й мистецтва». Така бо головна місія цього органу.

Музичний патріотизм в обрамленні військової техніки

За участю Міністерства оборони Росії на крейсері «Москва» відбудеться серія гала-концертів, у постановці яких буде використано військову техніку і новітні спецефекти. Крім Віки Циганової, ансамблю «Північний вітер» і ще кількох маловідомих колективів, ніхто більше співати на

крейсері не забажав. Альтруїстично налаштовані учасники пояснюють це тим, що «акція добродійна, а всі хочуть заробити». Музичний круїз «Росії під Андріївським прапором» стартує 26 липня і завершиться 21 листопада концертом у Державному Кремлівському палаці.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Сергій ПРАВДЕНКО,
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.
Ціна договірна.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 0311134.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакцій: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos